

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 78.

JOLIET, ILLINOIS, 17. OKTOBRA 1913.

LETNIK XXII.

NESREČA V ROVU NA ANGLEŠKEM

Plinova eksplozija v premogovniku pri
Cardiffu zahtevala mnogo
žrtv.

400 RUDARJEV USMRČENIH.

Izmed 931 premogokopov se posrečilo
rešiti samo 500.

Cardiff, Wales, 14. okt. — Več nego 400 premogokopov je storilo smrt davi vsled plinove eksplozije v Universal-rudniku. Skupaj je bilo spuščenih v premogovnik 931 delavec. Rudarji so se bili podali pravkar na svoja delovna mesta, ko se je pripetila nesreča.

Do poldneva se je posrečilo rešiti 500 premogokopov. Reševanje se je moralo potem ustaviti, ker je v znatni globini izbruhnil ogenj.

Onih 931 premogokopov je tvorilo ves dnevni "siht", in kakor vsak dan, so se podali ob 6 uri na svoje delovne prostore. Po preteku pčile ure se je začel grozen pok, ki je napotil prebivalce po okoličih, da so hoteli proti glavnemu vходу v rudnik, da poizvedo, ali se je primerila strašna katastrofa, katero so slutili. Stroji, dvigalni škripci in vzpenjače so bili popolnoma razdejani, in vhod v rudnik delovno zasut. Eden izmed delavcev, ki je bil zaposlen v oddaljenosti 60 čevljev, je bil raztrgan v kose.

"Nočni siht" je bil kmalu sklican in pripravljen, poizkusiti rešitev tovarišev, če ni prepozno. Podzemeljske naprave v rudniku pa niso bile novejšega datuma, in upanje, da se posreči, spravi zasute rudarje na dan, je bilo le majhno. Vhod so našli skozi sosečni obstranski rov in se po vrveh kar najhitreje spustili dol. Zadevali so ob skupine, ki so utele v stranske hodnike, do katerih niso prodrli smrtonosni plini, in potegovali kvišku enega za drugim, dokler se ni moralo reševanje ustaviti vsled požara. Izmed 931 rudarjev, spravljenih na dan, se je 436 zadušilo.

Cardiff, Wales, 14. okt. — Rešeni premogokopi, kakor tudi uradniki družin so izjavili, da je malo upanja na rešitev katerega izmed 400 zasutih rudarjev.

Rešenih 500 se je nahajalo za časa eksplozije v vzhodnem koncu premogovnika, do katerega niso prodrli smrtonosni plini.

Uradniki so smatrali za neobhodno potrebno, poklicati oddelek policistov, ker je bil naval sorodnikov ponesrečenih h glavnemu vходу silno velik.

Otvoritev rezervacije North Platte.

Omaha, Neb., 13. okt. — Največji naval prosilcev za prosta zemljišča izza otvoritve Oklahome za naselitev se je pričel v Nebraski danes, ko so se odprli uradi za registracijo ali vpisovanje v mestih North Platte, Broken Bow in Valentine, Neb., za home-steade v gozdni rezervaciji North Platte in vojaški rezervaciji Niobrara. Urade so odprli opolnoči in do 9. ure nocoj je bilo vpisanih več nego 10.000 ljudi. Otvoriti se ima v obeh rezervacijah skupaj okoli 400.000 akrov, in prej kone bo vpisanih za zemljišča od 75.000 do 100.000 oseb.

Zenske so bolj pritiskale v urade nego moški v Broken Bowu in Valentine. V Valentine se je gđna. Hazel Graham prva vpisala, ko je stala na čelu vrste od 2. ure v nedeljo popoldne do polnoči.

V Broken Bowu se je prva vpisala dr. Allie B. Weimer iz Lincoln, ena najbolj znanih sufragetk v državi. Več nego dvanajst ur je imela dr. Weimer skoro 1.000 moških v svoji oblasti. Moški so bili razvrščeni pripravljeni za vpisane.

Na čelu je bila dr. Weimer. Kadar ji je postalo dolgočasno, je splezala na stol in imela goreč govor za žensko volilno pravico. Ko se je malo odpčila, je spet govorila. Dvanajst ur je tako mučila moške, a nobeden se ni upal odstraniti, ker bi izgubil svoje mesto v vrsti. Dr. Weimer je prinesla svoj stol s seboj in ni stala na čelu vrste, nego je mirno sedela, razun v prestrankih, ko je govorila.

Vsak redni vlak na železnicah, ki drži do rezervacije, je nabito napolnjen s "homeseekerji". Vlaki Union Pacific-železnice, ki so odšli opolnoči, so vozili potnike v prtljajnih in ekspresnih vozovih.

Adolphus Busch.

Bremerhafen, Nemčija, 14. okt. — Truplo Adolphus Buscha, pivovarnarja in mnogokratnega milijonarja iz St. Louisa, Mo., je bilo danes vkrcano na parnik "Kronprinz Wilhelm", da se odpelje v spremstvu več sorodnikov v Ameriko.

Sulzer kriv?

Albany, N. Y., 15. okt. — Nocoj se raznaša govorica, ki se ni potrjena, da je porotno sodišče spoznalo guvernerja Sulzerja krivim glede prvega tožbenega članka pri "poskusnem glasovanju" z 39 proti 18 glasovom.

Dotični članek obdolžuje Sulzerja ponaredbe njegovega izkaza o kampanjskih prispevkih.

Kakor se poroča, je sodišče glasovalo ravno pred odgovditvijo pozno nocoj. Vsak član bo imel pravico, izpremeniti svoje poskusno glasovanje v javni seji jutri popoldne, ko se odloči usoda guvernerja Sulzerja.

PODROBNOSTI O "VOLTURNU".

Rešenci s parnika, ki je zgorel na širokem morju, srečno dospeli v razna pristanišča.

KAKO NASTAL USODNI POŽAR.

Neki medkrovni potnik zažgal z gorčico cigareto, pravijo.

Rotterdam, Nizozemsko, 14. okt. — S 102 osebami na krovu, ki so preživeli katastrofo "Volturna", je dospel danes parnik "Czar" semkaj. Častniki so trdili med drugim, da na krovu "Volturna" niso ravnali po pravilu "Ženske in otroci najprej".

New York, 14. okt. — Brezžičnim potom je danes Francis Inch, kapitan nesrečnega parnika "Volturno", dopisal svoje poročilo o katastrofi ravnateljstvu Uranium-proge. Poročilo ne vsebuje nobenih natančnejših podatkov o vzrokih pogubonosnega požara, nego se pričenja z enostavno ugotovitvijo dejstva, da je dne 9. oktobra ob 7. uri zjutraj prvi častnik naznanil izbruh ognja. Pet minut pozneje so plameni že predrli sprednje vrzeli stopnic.

Četudi so takoj ukrenili vse potrebno, vendar je iz poročila razvidno, da se ni mogla več rešiti niti straža na spodnjem krovu. Ljudje so bili ujeti kakor v pravicati pasti in so morali storiti žalostno smrt.

Potem so sledile eksplozije, ki so razdejale srednji del parnika. Položaj je postajal vedno obupnejši. Marconijev stroj je storil svojo dolžnost, bržko so zapazili ogenj. Med tem časom so spustili doli dva čolna, katere pa so valovi zagrabili in razbili. Dvema drugima čolnoma se je vkljub visokim valovom posrečilo, odriniti od ladje.

Havre, Francija, 14. okt. — "Touraine", ena izmed ladij, ki so doplule "Volturnu" na pomoč, da poizkusijo rešiti potnike, je dospela davi v Havre z 42 rešenci na krovu.

Velika množica ljudstva se je zbrala na pristanišču, da pozdravi došlece. Na spodnjem delu krovu je bilo videti skupino 8 otrok v starosti od 3—12 let, sirote, ki so jim starši na "Volturnu" zgorili ali storili smrt v valovih.

Rešenci so bili odli deloma s prav čudno obleko. Očividno so bili sprejeti na krov golonogi ali napol nagi in na ladji "Touraine" se je znosilo skupaj vse, kar se je moglo najti, da ogrnejo njihove golote. Nabralo se je denarja in ga enako razdelilo med rešence, ki so bili kmalu po svojem izkrcanju odpeljani dalje v Amsterdam.

Prvi poročnik ladje "Touraine" poroča sledeče o katastrofi in o reševalnem delu:

"Bilo je v četrtek zjutraj ob pol 9. uri, ko smo dobili brezžično naznanilo o požaru na "Volturnu". Nahajali smo se 200 milj daleč od goreče ladje, a smo se takoj obrnili tja. Zvečer ob 9. uri smo dospeli na lice mesta, a smo našli že drugih ladij na prizorišču katastrofe. Gost dim, pomešan s plameni, se je dvigal iz "Volturna", čegar potniki so bili zbrani na sprednjem delu ladje, roke lomeč in pomoči prosječ.

"Sicer je vladala skoro grobna tišina na ladji. Spoznati je bilo samo malo krdelo ljudi, ki so neumorno delali s cevjo, kladivom in sekiro, da ukroče življe."

Liverpool, 14. okt. — Parnik "Devonian" od Leyland-proge je dospel danes semkaj s 50 rešenimi potniki "Volturna" na krovu.

Moštvo bilo okrutno.

London, 14. okt. — "Moštvo Volturna" je ravno strahopetno in okrutno s potniki, je razsodek večine trideseterih rešencev z "Volturna", ki so dospeli nocoj v Gravesand na krovu ladje "Minneapolis".

Vsi preživeli so moški, Rusi, Ogrji in Poljaki. Jutri se imajo odpeljati v svoj določeni kraj na krovu "Olympica".

Stuart J. Fuller, Z. D. konzul v Durbanu, ki je bil potnik na krovu "Minneapolis", govori več jezikov, tako da je lahko govoril z nekaterimi rešenci.

G. Fuller je rekel, da je izvedel od preživelcev, da ni bilo panike na krovu goreče ladje in da je bil v celoti vzdržan dober red, čeprav so bili potniki stlačeni kakor čreda ovac. Pritožili so se, da so ladijski uradniki ravnali z njimi sirovo in niso hoteli odgovoriti na nobeno vprašanje.

Reševalci utonili.

Gospa Charles Finch iz Joliet, Ill., potnica na parniku "Carmania", ki je videla reševanje nekaterih potnikov "Volturna", pravi, da je eden izmed rešilnih čolnov, poslanih s parnika "Seydlitz", izgubil svoje krnilo in se prevrnil. Pravi, da je osem članov moštva utonilo. Gospa Finch je pisala v svoj dnevnik beležke o nesreči

in je zaznamovala tudi izgubo omenjenega čolna.

Baje cigareta povzročila požar.

Havre, Francija, 14. okt. — Parnik "Touraine" je dospel v Havre ob 9. uri danes popoldne, imajoč na krovu 42 preživelcev z "Volturna". Trije so člani moštva in devetintrideset je med krovnih potnikov, vstevši deset otrok in več žensk. Po večini so Rusi (ruski Judje) in balkanski Slovani.

"Medkrovni potniki," je rekel Friedrich Badke, nemški Jud, ki je bil med njimi, "so bili potiskani naprej in nazaj. Rusi (ruski Judje) na sprednjem delu ladje so bili, ki so povzročili požar. Kaditi v kabinah je bilo prepovedano pod kaznijo \$5, ali nekateri Rusi (ruski Judje) se niso brigali za prepoved. V jutro požara je neki Rus (ruski Jud), ko je zagledal bližajočega se stewarda, vrغل prižgano cigareto za kup prtljage, zamotane v ovijala ali šale.

"Videl sem, kako je šel dim iz kabine. In tekel sem na krov in poizkušal povedati kapitanu v nemškem in judovskem jeziku, a me ni mogel razumeti. Končno je poslal nekega moža, da preišče stvar. Dotičnik je našel ogenj pod hodnikom in je dal požarno znamenje."

Velikodušna volila.

New York, 14. okt. — Oporoka Benjamina Altmana, ki je bila danes predložena v tukajšnjem zapuščinskem sodišču v potrditev, daje njegovo celo zbirko umetnin, vredno od \$5.000.000 do \$15.000.000, mestnemu umetninskemu muzeju (Metropolitan Museum of Art), po izpolnitvi gotovih pogojev, navedenih v oporoki nedavno umrlega posestnika departmentске prodajalnice in milijonarja.

Dočim znaša zapuščina od \$25.000.000 do \$50.000.000, je g. Altman volil svojim sorodnikom samo \$800.000. V dobrodelne svrhe je zapustil pokojnik \$500.000 v gotovini. Razun tega se je spomnil svojih dolgoletnih uslužbencev z volili po dolgosti njihove službene dobe. G. Altman je bil samec.

Iz starega časa.

Philadelphia, Pa., 13. okt. — Pennsylvanija, središčje je bilo obogateno z zakladom, ki predstavlja starost 4200 let, in sicer s šolskimi knjigami in glinastimi tablicami iz časa cvetočih let Babilonije. Zadnje so našli pri razkritju razvalin v Nippuru in njihovo vsebino razrešuje profesor Langdon iz Oxforda. Zgodovina, slovica, geografija (zemljelovje) in teologija (bogoslavlje) so bili v onem času že strokovni nauki.

Nevarno početje.

San Francisco, Cal., 14. okt. — Pred ustjem v tukajšnje luko ležč zaklad v znesku 2 milijonov dolarjev v zlatu, ki se je pogreznil leta 1901. s parnikom "Rio de Janeiro", utegne biti dvignjen v kratkem, če se uresniči upanje, katero stavi neki nemški potapljaev v svojo pravkar iznajdeno potapljalnico. Zaklad leži 600 čevljev globoko, pa iznajdnik upa priti do te globine.

Včeraj so se pričeli tozadevni poskusi; drzni potapljaev se je spustil doli nad 100 čevljev globoko in je ostal na licu mesta nad eno uro.

Mlin upeljen.

Kansas City, Mo., 10. okt. — Davi je bil tukaj šestnadstropni mlin trdke Southwestern Milling Company popolnoma upeljen. Zgorelo je karih 25.000 bušljev pšenice in 15.000 sodov moke. Skupno škodo cenijo nad \$600.000. Vzroka požaru niso mogli dognati.

Rusi odkrili nov "del zemlje".

Peterburg, 13. okt. — Pri ruskem admiralstvu je bilo danes potrjeno odkritje novega dela zemlje v severnem Ledenem morju, in sicer potom uradne brezžične brzojavke pomorjnika Vilkievica od ruske mornarice.

"Nova zemlja" je ozka proga in se razteza od Rta Čeljinskij, ki je znan tudi kot severovzhodni rt, 60 milj daleč na sever.

Ekspedija na krovu parnikov "Tajmir" in "Vanagač" je zapustila Vladivostok dne 1. julija in merila brezino od Kolivana do severovzhodnega rta.

Poveljnik Vilkievič je sin pred letom umrlega znamenitega zemljelovca. Njegov namen je bil, prodrati zapadno do reke Jenisej, a zadel je ob velike množine ledenih skrl, kar ga je napotilo, da se je obrnil proti severu. Zagledal je nazadnje zemljo, ki se je raztezala 200 milj daleč.

Ekspedija je bila prisiljena, da ne zabloudi v velike množine ledenih skrl, pluti v vzhodni smeri. Ko so dospeli do otoka Bennett, 148,30 stopinj vzhodne dolgoti, so našli v vodi dnevnik in druge listine ponesrečene ekspedije pod baronom Tollom I. 1903, na kar so kmalu zadeli ob novo zemljo.

Ekspedija Nordenskjolda, Nansen in barona Tolla so plule skozi morsko ožino med severnim rtom in otokom, ne da bi zadnjega zagledale.

Andrew Carnegie daroval Slovcem nove orgle.

Rev. John Kranjec izposloval lepo darilo za slovensko župnijo sv. Jožefa v Jolietu, Ill.

G. Andrew Carnegie, znani "kralj jekla", je pravkar obvestil Rev. Johna Kranjca, župnika slovenske fare sv. Jožefa v Jolietu, Ill., da dobi naša cerkev v kratkem prelepo darilo od g. Carnegieja — krasne nove orgle, primerne velikosti in slogu cerkve ter vredne nad \$6.000.

Tako se je nepričakovano brzo izpolnila stara goreča želja vseh slovenskih župljanov v Jolietu, da dobi naša cerkev sv. Jožefa, ki je največja slovenska cerkev v Ameriki, tudi primerne nove orgle, ker dosedanje

nikakor ne ustrežajo velikosti in prostornosti naše cerkve.

Nove orgle je izposloval Rev. John Kranjec, naš za cerkev in šolo neumorno skrbčič dušni pastir. To so že tretje orgle, ki jih je izposloval Rev. John Kranjec od g. Carnegieja za slovenske cerkve. Edinole po Rev. John Kranjčevi zaslugi ozir. prošnji je g. Andrew Carnegie daroval orgle trojim slovenskim cerkvam v Ameriki, in sicer najprej cerkvi v Pittsburghu, Pa., potem cerkvi v South Chicagu, Ill., in sedaj naši cerkvi v Jolietu, Ill.

Gotovo mu bodo hvaležni za njegov trud in uspeh vsi dobri župljani naše cerkve sv. Jožefa.

Msgr. Kozłowski povišan.

Rim, 13. okt. — Monsignore Edvard Kozłowski iz Bay City, Mich., je bil danes imenovan po papežu za namestnega škofa v Milwaukee, Wis., in sicer na priporočilo kardinala de Lai.

Kolumbov dan v Chicagu.

Chicago, Ill., 14. okt. — Kolumbov dan je bil obhajen v Chicagu včeraj z občno ustavo "businessa" in s parado popoldne, katere se je udeležilo 20.000 oseb.

Vse banke so bile zaprte ta dan, kakor tudi javne šole in vsi javni uradi, izvenzki gasilski, zdravstveni in policijski departman in urad mrtvaških oglednikov. Obe borzi sta bili zaprti.

Parada se je vršila pod pokroviteljstvom Kolumbovih viteзов in sledila so ji cerkvena opravila v spomin Kolumbovega izkrcanja na otoku San Salvador leta 1492.

Italijanska društva v mestu so obhajala obletnico v nedeljo zvečer.

Rudarske žene ugrabljene?

Trinidad, Colo., 13. okt. — Gospa John Ludwig in ga. Matt Beiger, ženi rudarjev zaposlenih v Delagu, sta bili ugrabljeni danes po skupini žensk iz strajkarskega šatorišča v Ludlowu in sta sedaj ujetnici, kakor pravi poročilo, katero so izdali danes popoldne uradniki Victor American Fuel-kompanije. Pomožni serifi so se takoj podali v Ludlow, da stvar preiščejo.

Položaj v Mehiki.

Washington, D. C., 14. okt. — Predsednik Wilson in vsi ministri so razpravljali danes popoldne mehiškanski položaj in pomorsko vprašanje v zvezi z njim.

Poročila iz mehiškega zaveznega glavnega mesta kažejo, da na povelje začasnega predsednika Huerte prijeti člani poslanske zbornice, skupaj 110, za katerih varnost je ameriška vlada resno v skrbeh, še vedno niso osvobodeni, vkljub tozadevnim opominom iz Washingtona. Vendar Huerta zagotavlja, da nobenemu ne preti nevarnost, toda njegova istočasno oddana izjava, da bodo toženi, je vzbudila tu kaj nič manj nego zadovoljstvo. Prejane imajo poleg Združenih Držav tudi druge velevalsti obrnjeno svoje oko na to stvar in žele izvedeti, kako bo Huertova vlada ravnala s prijetimi poslanci.

Zarota?

Budimpešta, 10. okt. — Oblastva se zelo trudi, da bi dognala povzročitelje nedavnega dinamitnega naklepa na vladno poslopje v ogrskem pristanišču Reka (Fiume). Doslej se je dogladno, da je šlo pri atentatu za dalekosežno zaroto. Zarotniki so razdeljeni v raznih krajih dvojne monarhije in morda tudi izven države, in poizvedbe tajnih redarjev utegnejo zaroto popolnoma razkriti. V Pulju je bilo pravkar prijetih štirinajst mladih ljudi v zvezi z afero. Njihove izpovedbe utegnejo povzročiti, da bo prijetih še več oseb. Trije moški so bili kot dozdnevni atentatorji prijeti takoj po eksploziji dinamitne bombe, ki je zrušila neki zid vladnega poslopja in bila namenjena za razdejanje arhivov (pismohran).

Kossuth baje na smrt bolan.

Kakor se poroča od dobro poučene strani, je Franc Kossuth, voditelj po njem imenovane skupine v stranki neodvisnosti, na smrt obolel. Skoro dvaindesdemdeset let stari sin Ludovika Kossutha, prvobornika za ogrsko neodvisnost, boleha že mnogo let, in njegova smrt je bila že večkrat napovedana.

Drobtinice.

"Proletarec", zakaj pa ne poveš svojim sodrugom, kako slabo in zanikerno so gospodarili socialisti v Milwaukee, ko so prišli do mestne vlade? Tam bi bili lahko pokazali, kaj znate, kako bo socialistična prihodnost. Pa saj ste pokazali — negativno, da nič ne znate, da samo za svoj lastni žep skrbite kakor vaš general Bebel, ki je iz revnega delavca postal milijonar. Pod socialistično vlado v Milwaukee je šlo v mestu vse rakovo pot, draginja pa je rastla. In ko je ljudstvo spoznalo svoje škodljivce — socialiste v pravi luči, vrglo jih je med staro šaro. Ljudstvo je dalo priliko socialistom čiš: **pokažite**, kaj znate — a socialisti skušnje niso prestali.

"Proletarec", zakaj ne poveš svojim razrednim siromakom, kako je pred letom dni žalostno poginil socialistični list "Appeal to Reason" — zaradi strašnega pomanjkanja naročnikov? Kako to, ko vendar trdite, da vas je kot listja in trave?

Pribili smo, kako socialisti pustijo celo svojega pristaša v bedi in bolezni in da se je nek tak siromak sam britko pritoževal v socialističnem "Glasilu", ker ga noče noben izmed "bratov" priti obiskat v bolnišnico. "Prolet" na to odgovarja, da je to prava **malenkost**, za katero se socialisti niti ne brigajo. Ali vidiš delavce, to je socialistom malenkost, ako ti bolan in zapuščen ležiš v bolnišnici, sam med tujimi ljudmi. V tem obžalovanju vrednem položaju te socialisti več ne pozna, ti si za njega malenkost, za katero se on ne briga. Pač pa mu nisi bil malenkost, dokler si bil zdrav, dokler si imel cente, ki si jih nosil v socialistično malho. Ko je bilo treba zbornati ljudi na socialistični shod, tedaj te je pet socialistov trkiral na dan obiskalo, a zdaj, ko si bolan, ko socialisti nič več od tebe ne pričakujejo, sedaj se nihče tedne in tedne ne briga za te, zdaj si jim malenkost, to se pravi ničla. Kje je tu vaše bratstvo in ljubezen do bližnjega?

Zdaj si tudi lahko predstavljamo, kako bi bilo preskrbljeno za siromake-bolnike v socialističnem "Zavetišču". Par lačnih socialističnih krokarjev bi prišlo v uradu do korita, siromaki in bolniki pa bi bili za nje — malenkost.

En čuden patron je ta-le urednik "Proletarca" po imenu Škof. Sramoto dela lepemu imenu! Sam "Prolet" je opetovano pisal, da se mora zavednu socialistu vse verjeti, da je v vsakem oziru popolnoma verodostojen. Dobro! Zavedni socialisti v Milwaukee so ti rekli, gospod Škof, da o Calumetu lažeš in hujskaš, da imaš članke v "Prolet", katerih živ krst ne razume in tudi ne čita, to je torej **res**, ker so tako rekli socialisti. Zakaj jim torej ne verjameš in nasprotno praviš, da mi lažemo. Saj so to izrekli socialisti, pa ne mi, zakaj pa torej ne rečeš, da socialisti lažejo. Vidiš, dragi Škof, ti bi bil morda dober za kramp sukati, za urednika pa nisi, zato ker nič ne znaš. Najboljše bo, da sam sebi kmalu "mirozov" zapiskaš.

Princ Taro Katsura umrl.

Tokio, Japonija, 10. okt. — Princ Taro Katsura, prejšnji prvi minister, je umrl davi po dolgi bolezni. Rojen je bil leta 1847, ter je bil eden najspornejših vojskovodij in državnikov, s katerimi se je smela dežela vzhajajočega solnca ponašati. Znan je zlasti kot začetnik anglo-japonske zveze. Znal je več jezikov. Pet let je v mladostni starosti pohajal rusko vojno akademijo.

WILLIAM SULZER, KAKRŠEN JE BIL VIDETI NA PREDVEČER TOŽBENEGA POSTOPANJA.

William Sulzer, čegar sliki tukaj sta bili posneti malo pred pričetkom njegove obravnave, je bil osmi guverner v Združenih Državah, da je bil tožben. Dne 18. septembra je bil zaslišan v državnem glavnem mestu Albany, N. Y. Z vsa odločnostjo je sprejel boj za svoje politično življenje. Njegov obraz bi pomenil veliko zmago za Charles F. Murphyja in Tammany Hall, ki bi politično in osebno sramoto za Sulzerja. Njegova zmaga bi pomenila njegovo vrnitev v guvernerski urad in veliko osebno premagano nad njegovimi sovražniki. Pomenila bi, da bi bil prej kone spret kot demokratični voditelj v državi, za katero častjo je stremil, ko je bil vpeljan kot guverner. Obtožen je bil, da je zlorabil volilneve sklade.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Joliet, Ill., 19. nov. — Gradnja naše nove župnijske šole sv. Jožefa lepo napreduje in je že videti, kako veliko bo novo šolsko poslopje in tudi kako lepo, tako da bo res naši fari v čast in ponos. Seveda bo nova šola stala precej denarja. Zato pa moramo vsi skrbeti, da vsak po svoji moči prispeva k skupnemu šolskemu skladu. In spet se nam nudi najlepša priložnost, da pokažemo svojo vnetost za novo šolo in svojo darežljivost na pravem mestu. V soboto namreč bo tretji večer našega "faira" v korist šoli, in kdor se tega večera udeleži, bo imel dvojno veselje, ker bo za "mal dar šoli na altar" deležen obenem najlepše in poštene zabave, katere nam je po trdem delu vsem neobhodno potrebna, če hočemo ostati na duhu in telesu zdravi. Zato v soboto zvečer vsi v Sternovo dvorano, da se razvedrilo in pozdravimo, kakor se spodobi vsem, ki so dobre volje in blage misli. Torej na veselo svidenje v soboto zvečer na našem "fairu"!

— Strašna nesreča. Rojaka Frank Martinčiča in njegovo soprogo, stanujoča pod h. št. 810 North Bluff street, je zadela hud udar usode včeraj (torek) popoldne, ko sta jima dva sinčka, 6letni Albert in 3letni Tonček, utonila v kanalu. Okoli 1. ure popoldne sta se otroka igrala na bregu ob Illinois & Michigan-kanalu, baš nasproti elektrarne (Economy Light & Power Co.), in sicer na zapadnem bregu kanala, med Jackson in Ruby cestama. Kanal ni prav nič zagrajen, in na dotičnem mestu je kanalsko obzidje zrahljano in zrušeno. Ko se je mlajši deček igral ob tem zrahljanem obzidnem kamenu, se je s kamnom vred izpodrsnil v kanal, v katerem je kmalu izginil. Neki uslužbenec v elektrarni je videl vse to z nasprotni strani širokega kanala, a pomagati ni mogel, samo obvestil je brž sosede in policijo. Ko so prišli na lice mesta prvi reševalci, ni bilo že tudi starejšega dečka nikjer, tudi on je med tem zdrknil v kanal in utonil. Starši ponesrečenih dečkov so bili takoj obveščeni; mati je prihitela iz svojega stanovanja in je bila v svoji žalosti neotolažna; oče, zaposlen v tovarni "American Steel & Wire Co.", je prihitel domov in šel iskati utoplenih sinčkov, a brez uspeha. Ves popoldan do trde noči so dobri sosede iskali utopljencev. In mlajšega so našli ob tri četrti na šestu uro tik južnega dela elektrarne, kamor ga je voda zanesla. Starejši pa še ni najden, ko to pišemo. In tako je nezagrajen kanal spet zahteval dve mladi nedolžni žrtvi, in nedolžnih žrtev bo še več, če se kanal ne zagradi z zobčasto žico ali kakorže, kar pa ne bi stalo preveč. Toda — življenje je po ceni v Ameriki in za javno varnost skrbeti menda greh. Res žalostno.

— G. Ivan Telban, I. tajnik Sl. kat. podp. dr. sv. Barbare iz Forest City, Pa., je prišel včeraj (torek) na obisk v Joliet, kjer ostane do jutri.

— Vse mesnice, grocerije in druge trgovine bodo zaprte prihodno in vse naslednje nedelje do meseca maja. Torej pozor, gospodinje!

— Vreme imamo te dni zelo nestanovitno, zdaj hladno in zdaj toplo, kakor nalašč za doktorje, kajti zdravo tako vreme ni. Pljučnica rada nastopa v takih dneh. Tudi osepnice (small-pox) so spet začele strašiti ljudi; sedemindvajset slučajev te bolezni je baje sedaj v tem mestu. Kakor poroča zdravstveni komisar, ni zbolela za osepnici nobena oseba, ki je bila cepljena, torej je cepljenje ali stavljenje koz res koristno, vključ vsem nasprotnim trditvam.

— Slabe ceste. V ponedeljkovi seji mestnega odbora sta aldermani Lager in Berscheid pošteno zaropotala nad onimi, ki so odgovorni za slabo stanje skoro vseh cest v severnem delu mesta na zapadnem bregu reke Desplaines, to je, v III. wardi. Posebno North Broadway, ob katerem stanujejo naši rojaki, je potrebno nujne in temeljite poprave, drugače bodo kmalu vsi vozovi obtičali v dokolen-skem blatu.

— Malo dela. Kakor se nam poroča, nameravajo tudi v tovarni za peči (Stove Foundry) število delavcev skriti za nekaj časa, ker je premalo naročil.

— Danes, dne 19. novembra, je petdeseta obletnica slavnega nagovora, ki ga je imel predsednik Lincoln na bojišču pri Gettysburgu. Zato se danes obhaja po vseh šolah v deželi spomin na predsednika-mučenca s tem, da otroci prednašajo dotični Lincolnov nagovor ter nabirajo prispevke po 25c k skladu za gradnjo Lincolnove deželne ceste iz New Yorka v San Francisco. Ta proslava je res nekaj lepega.

— Praznih hiš je prav malo v Jolietu, kakor poroča manager Stewart, ki vodi delo za sestavo novega "City Directory".

— Biwabik-Aurora, Minn. — Dne 9. novembra je umrl na Aurori nenadno smrti John Bambič, občepoštovan naš faran, in sicer ga je zadela srčna kap popolnoma nenadno. Pokojnik zapuščal poleg globoko užaljene vdove tro-

je nedorastlih otrok. Bil je član društva sv. Jožefa K. S. K. J. na Virginiji in društva sv. Barbare na Aurori. Velikanska udeležba pri pogrebu je pokazala, kako obče spoštovan je bil blagi pokojnik, ki je legel šele 38 let star v prerani grob. Globoko užaljeni družini naše sožalje, pokojniku pa večni mir! — Dne 16. novembra pa se je zgodila na Mesabi nesreča, katere žrtev je postal Ivan Malenšek, dvaindvajsetletni mladenič, rojen v Črnomlju. Ko se je odpravil na delo, ga je zadela krogla v bedro, mu prestrelila žilo. Tovariš, ki ga je spremljal, je tekel po pomoč, toda pomagati se ni moglo več, kmalu na to je ponesrečenec umrl vsled izkrvavljenja. Pokojnik ima brata v Butte, Montana. F. Kljun, ki je vpisjen na Virginiji in je prišel na lov na Mesabi, se je sam izglasil, da ga je zadel po nesreči. To je v teku 10 dni že druga nesreča vsled lova v bližini Aurore. Toliko je gotovega. Trdi se pa tudi, da je tovariš, ki je šel z Malenškom na delo, izjavil, da je ponesrečenec, malo poprej, preden se je pripetila nesreča, štel denar in da je imel 40 dolarjev pri sebi. Ta denar se zdaj pogreša. Ako je temu res tako, utegne slučaj postati zagoneten. — Na Biwabiku bomo imeli od 23.—25. novembra štridesetno pobožnost, katere ni bilo že dolgo let. Vernikom bo dana prilika, opraviti svetloletno pobožnost. Anglički in slovenski duhovniki-sosedje so objavili svoje sodelovanje na leci in v spovednici. Pomagali bodo sledeči gospodje: Bilban, Schiffrer, Pirnat, Powers, Hogan, Gumache.

Rev. Jos. Pollak.

Kansas City, Kans., 14. nov. — Mlada je sicer naša naselbina in mala, pa ima vendar "fedre na snaji". Saj so pokazali tukajšnji Slovenci, da se ne ustrašijo vsake prve težave, kar kaže dejstvo, da so si, če tudi takrat jako maloštevilni, zaupali pred šestimi leti ustanoviti lastno župnijo, akopram so jim delale vsestranske ovire grozne težave.

Pa, stara kranjska kri se ne ustraši vsakega zabavljivega paglavca, ampak karajžno vstraja pri svojem sklepu. Vstrajali so tudi tukajšnji Slovenci in si začeli staviti cerkev na kupljenem prostoru. Cerkev je sicer še lesena, pa vendar dostojno okinčana, posebno v svoji znotrajšnji. Ako Bog dopusti in darežljivost kranjskih rojakov ne neha, gledali bomo že v par letih na mestu stare, lesene cerkvice lepo novo, zidano cerkev. Le pogumno naprej, pa v slogi in medsebojni zastopnosti, pa bo vse šlo!

Poleg cerkvice so kupili tukajšnji Slovenci še drugi prostor in hišo, katero so prav ukusno preustrojili v čedno župnišče. Seveda je vse to stalo dosti tisočakov. A pogumni Slovenci se niso ustrašili velikih obrestí od dolga, ampak z združenimi močmi so jih prevladali in izplačali tudi dolg v mesečnih obrokih. Pripomogli so z delnicami, tako, da je bil lansko leto dolg skoraj do cela izplačan.

Akopram pa je bil eden dolg izplačan, blizal se je že drugi. Treba je bilo namreč novega šolskega poslopja in stanovanja za šolske sestre. Otroke tukajšnih slovenskih starišev je sicer že par let poprej poučevala v hali ali dvorani slov. č. sestra Klotilda. A dvorana ni mogla pri vedno večjem številu otrok zadostovati svojemu prvotnemu namenu. Zato so si farani, zaupajoči v medsebojno pomoč z g. župnikom na čelu kupili lep, nov prostor tik župnišča za šolsko poslopje in stanovanje šolskih sester. In res, zdaj že stoji prav lična stavba na omenjenem prostoru, v katerem se zbirajo dan na dan ukaželnji otročiči slovenskih starišev. Nad šolo pa imata dve slovenski šolski sestri iz III. reda sv. Frančiška zelo prostorno in lepo stanovanje.

Poslopje torej stoji, a farani so si s tem nakopali novi dolg na svoje rame. Treba je torej sedaj podvojene skrbi, treba je vsestranske pomoči, da se kmalu zopet prične z izplačevanjem novega dolga. In ravno v ta namen je že opetno sklenilo cerkveno društvo v soglasju s cerkvenim odborom, da mora vsak faran prispevati cerkvi za šolo in izplačati do novega leta sicer primeroma jako majhno svoto v znesku \$25.00. Objednem pa se je sprožila jako hvalevredna misel, da bi se napravil letošnji jesen na korist šole takozvani fair, ki bi naj prinesel nekaj novih dolarčkov v pokritje novega dolga.

Ker je pa treba za dober fair vsestranske, temeljite priprave in je bil zato odločeni čas prav kratak, zato se ni moglo vse potrebno pripraviti, in vse potrebno o pravem času ukreniti in nameravani fair se je moral odložiti na drugo leto, a priprava na njega se prav pridno vrši naprej. In res, že precej se je nabralo deloma v raznovrstnih rečeh, deloma pa tudi v denarju v ta namen. Prošnji in povabilo g. župnika, da naj blagovoli darovati vsaka družina tukajšnje župnije za fair to ali ono reč, se je velika večina faranov rade volje odzvala. Imena teh dobrih, vrlih družin oziroma njihovih hišnih gospodarjev so: Bukovac Ivan (Ferry St.), Bukovac Ivan (Harrison St.), Sircer Peter, Novak Anton, Švegel Peter, Geršič Jožef, Košmerl Jo-

sip, Ferlič Jakob, Zupan Jakob, Kalič Franc, Derčar Josip, Derčar Alojz, Veselič Jurij, Dragoš Josip, Guštin Maks, Kovač Anton, Sunja Anton, Majerle Mihael, Sajnič Peter, Medved Peter, Jakobčič Peter, Vouk Josipina, Vidmar Anton in Cvitkovič Josip, Smrekar Karl, Bratkovič Karol, Novak Mihael. Izmed fantov sta darovala: Višček Franc in Poje Peter. Izmed deklic pa: Jerman Marija, Nikolič Frančiška, Milčencovič Rozalija in Marija, Cvitkovič Katarina, Spicnagel Marija, Sterk Anica in Marija.

Vsem tem bodo gotovo v kratkem času vsi drugi sledili in prav radi darovali to ali ono reč za nameravani fair.

V denarju so podarili za fair: Poje Jakob \$5, Rus Josip \$6, Derganc Anton \$5.

Posebno pohvalno pa je omeniti tukajšnja vrta in slavna podporna društva, ki res o vsakej priliki pridejo z občudovanja polno požrtvovalnostjo cerkvi na pomoč. Akoravno mesec na mesec prihajajo razne prošnje od tukajšnje cerkve na nje, se nobene ne ustavi, ampak z veseljem vsako po zmožnosti uslišijo: Pač res, vsa hvala in čast jim gre zato! Tako so se tudi o tej priliki rade volje spomnili naše cerkve oziroma faira.

Podarila so v denarju, in sicer društvo sv. Petra in Paula \$10, Društvo sv. Jurija \$6.20, Društvo sv. Veronike \$10, Društvo Triglav \$5, društvo pr. Srca Jezusovega pa je obljubilo napraviti veselico in korist cerkve. Srčano ljubka pohvala bodi izrečena vsem društvom in objednem milo iskrena prošnja, da delujejo kakor to drugod tudi naša društva za časa faira ter prevzamejo ta ali ovi večer v zabavo in pomoč cerkvi. Izmed stranskih ljudi sta dozdej največ darovala pogrebni in gg. Reisinger in Stine lep novi šivalni stroj, pogrebnik g. Daniel pa v denarju \$20, kar se je prav hvaležno vsprejelo.

Nadalje pobirajo za fair prav pridno in z izvanredno zgovornostjo prostovoljne darove za tak posel kakor nalašč ustvarjene gospe Medved, soproga Maksa Medved in Novak Katarina, ki sta nabrali do zdaj že vse polno raznih reči in tudi v denarju vsoto \$17.05. Obe gospe bodo gotovo rade volje nadaljevale nabiranje čez zimo.

Tudi gospa Zupan Jozefa se je že dosti potrudila za fair in je nabrala poleg raznih rečij tudi v denarju \$24.97. Prav iz srca smo hvaležni gospi in želimo iskreno, da bi še tudi ona nadaljevala čez zimo ta posel. Mnogo sta storili tudi gospe Ferlič in Derganc ter tudi nabrala več lepih reči, prinesla pa tudi v gotovini \$10, za kar jima gre iskrena zahvala objednem pa ž njo združena prošnja, da bi vstrajali v nabiranju posebno med angleškim narodom.

Tudi tikeci za raznovrstne reči se prav pridno razprodajajo. Prav ljudno jih ponujajo vse okrog za cerkev vneti mladeniči Poje Peter, mož Spicnagel Ivan, Ritmanič Miha, Veselič Jurij, deklice Košmerl Jozefa, Sterk Anica in Marija ter Jerman Marija.

Že poprej pa sta prodajali tikece solarki: Majerle Marija in Novak Katica, katere je posebno dobra in izurjena prodajalka, ki vsikdar izmed vseh solških otrok največ prodaja. Za uro kot nagrado za večjo nabrano svoto milih darov se kosata Milčencoviča Petra in Medveda Maksa stariševa sina. Kaj in koliko sta že nabrala še ni znano. Tudi solar Sterk je nabral na tikece \$4. Tako obeta biti nameravani fair dobitka poln za našo cerkev ozir. šolo. Samo vsi pogumno in složno naprej v zapričetem delu in vseh ne bode izostal. Lahko bo pa tudi izplačilo novega dolga, ako bo vladala toli potrebna složnost in zastopnost med farani.

Kar jeden sam ne zmore, to zamojerejo složno vsi skupno. Zato pa bodi v bodoče vsakega pridnega farana tukaj in zavednega Slovence sploh vsakdajno vprašanje in skrb: Ali sem že kaj dal za slovensko farno šolo in če ne, koliko bom dal prej ali slej. Zavedajte se pa tudi ob jednem vsi slovenski stariši tudi tukaj svojega narodnega ponosa in dolžnosti in pošljite vsi svoje otroke v svojo domačo šolo in ne tlačite jih v razne farne šole drugih narodnosti, kakor baš ta napaka med tukajšnimi Slovenci bujno raste. S pošiljanjem otrok v farne šole drugih narodnosti škodujete ugledu svojega milega, maternega jezika, ki bi moral vsakemu Slovincu, naj si bo vernemu ali tudi ne dosti vernemu, biti svet. V drugi vrsti pa od vzamete svojim otrokom priliko, da bi se priučili tudi vašega slovenskega jezika in jim takorekoč dajate potluho, da začnejo sovraživati vaš materni jezik, kateri ni bil niti toliko vreden, da bi se bil v šoli vezbali v njem in postanejo prej ali slej mrtvi za milo, toli lepo se glasečo slovenščino. "Svoji k svojim" ste slišali čestokrat v starej domovini in kje se to ložji izvrši kakor ravno tukaj v prosti državi!

Torej Slovenci sorojaki! Ne odnehajte v darežljivosti, z združenimi močmi delujte tudi v bodoče v bratovske šole slogi za procvit in napredek svoje župnije, katero ste si pred leti s tolikimi težavami ustanovili. V tem trudu ne delate samo za se, ampak tudi za svoje potomce, saj bodo sad vašega truda tudi oni še v poznih letih živili, vas pa imeli v hvaležnem spominu. Na ta način boste pokazali vsem svojim sorojakom-Slovincem po širnej Ameriki, da ste res neustrašljivi in napredku za dobro stvar, da nosite res vedno "fedre na snaji"! Faran.

Kansas City, Kans., 17. nov. — Glej ga šmental! Zopet se bodo skobacali naši "ta mali" na oder in sicer tisto nedeljo po sv. Miklavžu, to je dne 7. dec. In kaj bodo delali na odru? Mar nam bodo pokazali razna darila, ki jim jih je prinesel sv. Miklavž? Mogoče tudi, a še nekaj drugega hočejo napraviti, kar bo vse navzoče prav ljubko zazibalo v sladke spomine na ove blažene večere, preživete v starem rojstnem kraju, ko smo tudi mi kot mali razposajeni s tolikim strahom molili "pred parkl-nom", potem pa nekako tajinstveno nastavili razne posode sv. Miklavžu, da bi nam jih ponoči napolnil. Oh, presrečna mladost, kaj ne, kako rajsko veseli so bili isti časi!

In ravno zato, da se zopet prav živo zamisli v ove radostne trenutke, gotovo ne bo imenovano nedeljo nobeden Slovence doma ostal, ampak gotovo rad pohitel zvečer ob 7mi uri tja v dvorano poleg slovenske cerkve, kjer bodo uprizorili naši šolarji in šolarice prav ljubko "Šmiklavževo" igro.

Vkup torej imenovani večer vsa slovenska kri v dvorano, v kateri bo tudi nekaj prav izvrstne jabolšnice na razpolago. Seveda bodo tudi vsi brati Hrvati z odprtimi rokami prav ljubko sprejeti.

Faran.

Spruce Grove, Alb., Canada, 13. nov. —Dragi Amer. Slovence! Dovoli mi malo prostora, da mi tudi obenem malo dela prihraniš. Od vseh strani dobivam pisma. Eni hočejo vedeti, ali je homestead lahko dobiti, ali ne lahko; ali je dobra zemlja. Da, najboljša tukaj, da obilo žita vsako leto, ko drugod ne zavoljo suše ali moče. Zemlja je kakor vrtna, črna, bogata; ali grmovja je tudi nekaj, pa ne veliko drevja; kar boš dobil, boš zadovoljen z njim. Ni močvirna, tukaj ali tam je kakor luža ali jezer malih dosti. Tukaj je dosti belih rib. Ni predaleč od železnice. So tukaj tri železnice, ki zmiraj napredujejo: Grand Trunk, Pacific C. P. R., Canadian Pacific. Eden boljših okrajev po mojem je Grand Trunk Pacific, 35 milj od Edmontona, 6 do 8 milj od Station Grand Trunk imenoma Duffield. Tam se mi svet dopade, tukaj in tam je malo grmovja, mali hribje, ampak se povsodi lahko orje in obdelava. Tam gori je dosti novodošlih kmetov; na eni plati železnice so Nemci, na drugi pa Poljaki in Galičani, pa vsi so iz Avstrije in Rusije. Njim gre dobro. Homesteadi se dobijo skozi od Calgarze ob novi železnici Grand Trunk Pacific do Edmontona in od Edmontona 50 milj do Edsona. Tamkaj ni več tako dobro, je bolj kamnito. Ta nova železnica bode zgotovljena v 1 ali 2 letih. Seveda vsi rasejo in mesta povsodi. Ona odpre dosti sveta od Prince Rupert Pacific Ocean Winipeg Manitoba. Seveda vse gre zdaj v severno Canado. Zadnjo spomlad je šel en duhovnik s 600 familijami ali družinami Rusov v North Alberto po imenu Pis River, šeststo milj od Edmontona severno. Na stotine in stotine ljudi gre tje gori. Pravi, da je ena najlepših dežel, najlepše podnebje, junija in julija solnce sije noč in dan (?) in pšenica zori in krompir in vse raste hitro. Tam gori je dosti lepih katoliških cerkev. Neki katoliški misijonar, ki je že gori čez 40 let, je rekel, da Pis River je najboljša dežela za živeti, najbolj prijetno podnebje in strašansko lepe severne zarje imamo tukaj, ampak tam gori je še vse lepše. Pozimi jih gre največ v to deželo, grejo na reki, ki zamrzne; pridejo do Edmontona in potem gredo z vlakom do Athabaska Landing in tam gredo pa s konji. Tam gori je lepa dežela za živinorejo in pšenica najboljšee vrste, kar se je more dobiti v Kanadi. Seveda, tam gori so selarji ali Indijanci, ampak so vsi Indijanci dobri katoličani in imajo lepe cerkve, ampak je na milijone akrov prazne zemlje. Ne bo dolgo, ko bode tudi tam gori šla železnica Athabaska Landing. So tudi veliki premogovniki. (Nadaljevanje na 7. strani.)

Razredči sluze!

Vsim, ki trpijo vsled kašlja ali hripavosti naznanjamo, da

Severov Balzam za pljuča

Severa's Balzam for Lungs

razredči sluze ter s tem podeli hitro olajšbo. Je tudi najboljše zdravilo zoper kašelj, hripavost, davico in enake nepravilne dihalnih organov. :: Cena 25 in 50 centov.

Na Revmatizmu Bolni

bi ne smeli zanemarjati svoj slučaj, ampak bi morali rabiti

Severovo Zdravilo zoper Revmatizem

(Severa's Rheumatic Remedy)

NOTRANJE, IN VNANJE

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil)

Sledeče pismo je dokaz tega načina:

"Kakor hitro sem pričel rabiti Severovo zdravilo zoper revmatizem in Severovo Gothardsko olje, sem se boljše počutil in predno sem porabil eno steklenico vsacega, sem bil popolnoma zdrav. Ta dva zdravila priporočam vsem, ki trpijo vsled revmatizma." Vaclav Kratochvil, Bancroft, Neb.

Cena zdravila je \$1.00.

Cena olja 25 in 50 centov.

Napronaj so v lekarnah. Vprašajte za Severova. Ako jih nima, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Veliko Blasnikova

Pratika

10c

V TISKARNI

Amerikanskega Slovence

JOLIET, ILLINOIS

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschmum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na

108 Jefferson Street, Joliet, Ill.

J. P. KING Lesni

Oba telefona 8

*****trgovce.

Clinton in Desplaines Sts. Joliet

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

USTANOVILJENO 1899

HENRY C. ZARO

Cable Address:

"Zarohc"

Metropolitan Savings Bank Bldg.

Telephones:

7006 & 7007 Orchard

Nr. 3-a Third Avenue

NEW YORK CITY

Pooblašeno zastopništvo vseh parobrodskih družb, pošilja denar na vse kraje sveta in menjalnica denarja vsake vrste.

Posilja denar v staro domovino: NAJSIGURNEJŠE, NAJCENEJŠE in NAJHITREJŠE.

Edino pri meni dobite izvirna potrdila od evropskega poštnege urada s podpisom prejemnika.

Denar pošiljam z ekspresnim parnikom v Evropo, 10 dni, za malo nadplačilo brzojavno, 36 ur.

Prodajam parobrodne in železniške listke na vse kraje sveta po najnižjih cenah.

Javni notarjati: izgotavlja polnomoči, ureja vse vojaške zadeve, kupoprodajne ugovore itd. itd.

PIŠITE! Odgovarjam takoj in brezplačno.

Pozor! Pazi in čitaj sledeče denarne cene, kajti najnižje so v Zedinjenih državah:

5 kron.....\$ 1.09	55 kron.....\$11.30	105 kron.....\$21.50	200 kron.....\$ 40.65
10 ".....2.14	60 ".....12.30	110 ".....22.45	300 ".....61.05
15 ".....3.14	65 ".....13.35	115 ".....23.55	400 ".....81.40
20 ".....4.18	70 ".....14.35	120 ".....24.50	500 ".....101.75
25 ".....5.18	75 ".....15.40	125 ".....25.60	600 ".....122.10
30 ".....6.20	80 ".....16.40	130 ".....26.55	700 ".....142.45
35 ".....7.20	85 ".....17.40	135 ".....27.65	800 ".....162.80
40 ".....8.25	90 ".....18.40	140 ".....28.60	900 ".....183.15
45 ".....9.25	95 ".....19.50	145 ".....29.70	1,000 ".....203.50
50 ".....10.25	100 ".....20.50	150 ".....30.65	2,000 ".....406.75

PRI VEČJH DENARNIH VSOTAH SO CENE ZA MNOGO CENEJŠE.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki torek in petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik - Anton Nemanich
Tajnik - William Grahek
Blagajnik - John Grahek
Urednik - Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združ. države na leto.....\$2.00
Za Združ. države na pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo na pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrto leto.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglašje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

23. nov. Nedelja Klemen, muč.
24. " Ponedeljek Janez od križa.
25. " Torek Katarina, d. m.
26. " Sreda Konrad, škof.
27. " Četrtek Virgil, škof.
28. " Petek Eberhart, škof.
29. " Sobota Saturnin, muč.

ALI GRE KATOLIŠKA CERKEV PROTI SVOJEMU KONCU?

(Zadnja nedelja po binokostih.)

Sv. cerkev nam bere to nedeljo presretni evangelij o koncu sveta. Ta evangelij me pa spominja trditve, ki se dandanes marsikje čuje, namreč, da gre katoliška cerkev proti svojemu koncu. Poglejmo to trditev, da z njo zaključimo letošnja verska premišljevanja.

Konec katoliške cerkve! Kolikrat so se že te besede ponavljale, a vresničile se še niso. Cesar Dioklecijan je dal v srebrni denar vtolči napoved, da bo krščanske cerkve kmalu konec. Isto je ponavljal Julijan. Kolikor se je še pojavilo krhkih ver, vsaka je menila, da je ona poklicana pokopati katoliško cerkev. Jako bahato so se ustili Voltaire in njegovi tovariši in menili so, da bo z lahko pokončati to, kar je vstanovilo dvanajst priprostitih ribičev. Tudi Voltaire in tovariši so napovedovali konec cerkvi, pa tudi ti so ga napovedovali prezgodaj. Ker je bilo to takrat prezgodaj, menijo nekateri, da zdaj ni več daleč od časa, v katerem se bo obračunalo s cerkvijo. Kaj pa kaže na zgodni konec cerkve?

Morda je število njenih udov zdaj manjše? Ne, nasproti! Sv. cerkev morda ni bila nikdar tako razširjena in število njenih udov ni bilo nikdar tako veliko kakor dandanes.

Ali je mar cerkev opesala? Nikakor ne. Po celem svetu delujejo misijonarji. Od leta 1800 se je ustanovilo 430 novih redovnih kongregacij, približno 100 moških, druge so ženske. Nekatere države preganjajo redovnike in redovnice, pa kaj so s tem dosegle?

Ali je duhovščina tako spridena, da bi se moglo sklepati, da morda spridenost duhovnikov pokopati sv. cerkev? Sovražniki cerkve skrbno pazijo na duhovnike, vsaka napaka se zabilježi, vsaka slabost se pretira, mnogo se prilaze in doda. Pred nekaj leti so nasprotniki cerkve v avstrijski državni zbornici govorili o spridenosti duhovnikov. Mej 230,000 so jih našli celih 66 slabih, mej njimi pa nekateri nikdar niso živeli, drugih nedolžnost je bila sodniško dokazana, pri družih so napravili iz muhe konja. Tisoč in tisoč duhovnikov opravlja vestno svoje duhovne molitve, vestno deli z največjo poštrevnostjo sv. zakramente, se trudijo, mnogo trudijo v šolah, z eno besedo delujejo z največjo gorečnostjo. Kar velja o duhovnikih, velja tudi o škofih. Nadalje ne smemo prezreti edinstvi mej duhovni in škofi, mej škofi in sv. očetom. Marsikomu se je že godila krivica, a kako malo jih

je, ki bi se spozabili tako daleč, da so vsled tega odrekli škofu pokorščino.

Ali je mar to znamenje konca sv. cerkve, ker vidimo, da mnogo udov odpada? Odpadniki so bili in bodo vedno. Saj je Jezus sam rekel "po-hušjanja morajo priti." Pa kaj so ti odpadniki proti onim, katerih gorečnost, ne n. pr. kaže pri ljudskih misijonih, pri romanjih, v pogostem prejemu sv. zakramentov.

Ako je konec sv. cerkve tako blizu, zakaj pa jo nasprotniki tako besno in silno preganjajo in blatijo? Ali napadamo mar z vso silo njega, kateremu se je približal že konec?

K sklepu le še besede poštenega protestanta Friderika William: "Ne morem si kaj, da bi se ne vprašal, ali ni vera, ki tako očividno deluje v blagor človeštva res božja vera. Kako se moram čuditi, ako premišljujem starost te vzvišene, rimske cerkve, njeno razsežnost, njeno veličanstvo, njeno stanovitnost v najhujšem preganjanju, onemoglost njenih nasprotnikov, čednost njenih braniteljev in propalost njenih nasprotnikov." To je resnično prst božji. Ta prst božji smo premišljevali celo letošnje cerkveno leto in prepirali smo se, da Bog sam podpira sv. cerkev. Držimo se je to re zvesto in ne dajmo se zapeljati od krivih prerokov, da bi postali nezvesti ali pa malomarni glede vere svojih očetov.

REV. JOS. POLLAK.

SOCIJALISTI, BERITE!

1. Kako je katoliška cerkev skrbela za revne slušatelje po univerzah.

Papež in duhovščina so se v srednjem veku neprestano prizadevali, revnim dijakom omogočiti in olajšati izobrazbo na vseučiliščih, ne le bogoslovcem temveč tudi slušateljem kate-rekoli fakultete, da bi revni in bogati užívali koristi višje omike.

Ustanov in zapuščin za revne dijake je bilo brez števila. Marsikateri današnji velikišolec se ima zahvaliti tem starim cerkvenim ustanovam za podporo, ki jo uživa.

Včina vseučilišč je imela gostišča (collegia), kjer so študentje dobivali zastoj hrano in stanovanje. Tako gostišča so bujno razcvetela univerze. Tako je Albert Langenstein-ski svetovni vojvodi Albrehtu avstrijskemu ustanovivšemu vseučilišču dunajsko, naj napravi tudi gostišča, ker od njih zavisí obstoj univerz; pariška univerza se ima njim zahvaliti za svoj razcvet. Tako piše Denifle (624), ki izpričuje, da bi revnim študentom od l. 1400 skoro izključno samo duhovščina nankljala štipendije.

Papeži so v tem oziru dajali najlepši vzgled.

Zoen, škof avignon-ski je v zadnji volji določil, naj njegovi nasledniki z doneski njih okrog Bologne ležečih posestev vzdržujejo na bologniški univerzi 8 študentov iz pokrajine avignonske. Ta posestva so pozneje prodali, a papež Janez XXII. se je zavzel za študente in razveljavil kupno pogodbo. Dohodke so pa pozneje tako povečavali, da so zadostovali 30. in pozneje 50. dijakom. Tej univerzi, ki je bila poleg pariške ena najslavnejših, zgradil je papež Urban V. gostišče za revne dijake. To gostišče je papež zalagal z denarjem in žitom. Njegov naslednik Gregor XI. je skrbel še posebej za 30 slušateljev, izmed katerih se je ena polovica učila cerkvenega, druga polovica pa svetnega prava; kupil je tudi hišo, ki je služila za gostišče.

V Wuerzburgu (Bavarija) je škof Janez Eglofstein ustanovil univerzo l. 1463, katero je poznejši škof Julij Echter preosnovil in bogato založil.

Papež Urban V. je v Montpellier-u ustanovil gostišče za zdravniško slušateljstvo. Dokler je Urban bil papež, podpiral je 1000 študentov na raznih zavodih.

Mesto Toulouse je za ubožne dijake tudi imelo raznotera gostišča, katera so vzdrževali škofje.

L. 1359 je papež Inocenc VI. ravno tu prepusil svojo lastno hišo z vsem pohišjem in z vsemi tamošnjimi dohodki 20 revnim slušateljem; izmed teh naj se jih uči 10 cerkvenega, 10 pa svetnega prava. Za njih nadaljno izobrazbo jim je poleg že naštetega od-kazal še 25,000 gold. v zlatu. (Denifle, 213, 308, 339.)

V Belgiji je l. 1425 papež Martin V. ustanovil univerzo v Lovanju. Kakor poroča Justus-Lipsius, učilo se je tu prava 2000 dijakov; in okrog 7000 se jih je posvetilo drugim vedam.

Nobenemu revnemu dijaku se ni od-rekal pouk na tej univerzi, ker katoliška dobrodelnost je skrbela za one potrebe. Več nego 40 gostišč za ne-imovite je bilo v mestu. (Histoire du Baianisme, F. du Chesne.)

L. 1516 je Richard Fox, škof v Winchester, ustanovil stolico za grščino in gostišče sv. R. telesa. L. 1525 je kardinal Wolsey ustanovil učilnico "Cardinal College" in imenoval vzorne učitelje. (Protestant Huber.)

V Bologni je ustanovil v 14. stol. eno gostišče španjski kardinal Egidij Abbornoz.

Laurentie izpričuje, da je samo pariška univerza imela 619 štipendij, kate-re so odmenili duhovniki v prid revnim slušateljem; med l. 1200—1500 je imel Pariz 60 gostišč, Oxford 11, Cambridge 13; ustanovniki teh so bili večinoma škofje, kanoniki in drugi du-

hovniki; toda tudi neduhovniki, posebno vladarji so darovali svoj del.

2. Papeži so bili zaščitniki vseučilišnih svobod.

Poglavarji katoliške cerkve so bili oni, ki so univerzam varovali njih privilegije. Tako je bilo v Bologni, v kateri so bile svobodne dijaške zveze. Mestno oblastvo je tem zvezam hotelo omejití njih svobodo, ker je pod hudo kaznijo prepovedalo domačim dijakom študirati v kakem drugem mestu. Profesorji so stali na strani mesta. Papež Honorij III. je pa na željo študentov l. 1220 zahteval, naj mesto svoje proti svobodi slušateljev naperjene odloke prekliče, češ: "Če hočete dijake privezati na svoje mesto, storite to z blagostojnostjo in s podeljenjem prostosti, ne pa s strogostjo in silo." Mesto se je vdalo.

A že l. 1224 so se študenti (od l. 1217 že tretjič) zopet obrnili na papeža s prošnjo za varstvo, ker mesto je začelo posluševati se sile. Papež je mestu zapretil z interdiktom, če ne vrne študentom svobode. To je pomagalo.

Velika univerza v Bologni, ki se je razcvetela iz pravoslavne šole, ustanovljene v V. stol. od Teodorija, je okrog l. 1130 tako zaslovela, da je v njenih dvorinah več nego 10,000 inozemskih dijakov iskalo znanja. Domači Italijani in inozemski dijaki so imeli vsak svojega rektorja, ki ni smel biti menih, in ki so ga volili samo slušatelji in pa prejšnji rektorji, ne pa profesorji. Papeži: Gregor IX., Bonifacij VIII., Klemen V. in Janez XXII. so naslovili svoja pisma: "Dok-torjem in slušateljem v Bologni."

Inocenc III. se je ustavljal celo kancelarju pariske univerze, ker je zahteval zapriseženo pokorščino od svojih profesorjev l. 1212. Poznejši papeži so vzeli kancelarju mnogo pravic.

L. 1231 je Gregor IX. s svojo bulo (pismo: Parens scientiarum) pooblastil profesorje, naj ustavijo predavanja, če se v 15 dneh ne popravi krivica storjena profesorji ali dijakom. Te pravice so se profesorji večkrat posluževali v preprih z mesti.

Papež Nikolaj IV. je l. 1288 zapretil, da ustavi predavanje v Paduvi, če mesto ne razveljavi odredb izdanih proti profesorjem in dijakom.

Klemen V. je zapovedal škofom, naj branijo slušatelje v Bologni. Janez XXII. so dijaki tožili, da mesta, oblastva in meščanje kršijo slušateljem pripoznane svoboščine in papež je l. 1321 in 1322 opominjal škofo, naj se potegnejo za pravice dijakov.

V Orleans-u je bila sloveča šola za pravoznanstvo. Profesorji in slušatelji so od Klemena V. imeli svoboščino samouprave in samovladstva s pravico, da ustavijo predavanje, če ne dobe zadoščenja za prizadeto krivico. Ker so pa mestu te univerzi podeljene pravice bile tako zoprne kakor trn očem, posluževalo se je mesto sile. Da bi obe stranki umiril, posredoval je Filip Lepi, ki pa ni poznal srednjeveškega življenja na vseučiliščih. Univerzam podeljene pravice je razkrepil, profesorje in dijake pa postavil pod policijsko pazko.

Kaj takega si pa niso pustili storiti v tistem črnem, srednjeveškem času. L. 1316 so zapustili profesorji in dijaki Orleans in univerze je bilo konec.

Ko je Janez XXII. zasedel apostolsko stolico, prošil ga je francoski kralj, naj mu pomaga zopet ustanoviti vseučilišče v mestu. Papež je rad u-stregel; toda nakani kraljevi, naj se profesorjem in dijakom prepove osn-o-vati svobodne zveze, se je papež ustavil. Papež je marveč odobril in potrdil vse univerzi podeljene svoboščine, in profesorji in dijaki so se vrnili v Orleans.

Zgodovina uči, da so vseučilišča svoje pritožbe navadno pognala pred sv. stolico, in njih prizivom so papeži navadno ugodili.

Ali ne kaže vse to, da so bili papeži pravilicljubni in svobodoljubni in da so se borili tudi za pravice in svobodo drugih? Lažnjivi in zabiti uredniki: Zavrtnik, Škof in Konda pa pišejo ravno nasprotno. Zakaj? Laž jim ne-se, resnica pa škoduje. Fej jih bodi!

3. Papeži so bili naklonjeni vsem slušateljem.

Denifle piše: "Univerze so zasluga papežev in vladarjev, duhovnikov in neduhovnikov; da pa imajo papeži največ zaslug, priznal bo vsakdo, ki sledi mojemu z izpričbami podkrepjenemu dokazovanju in ki zgodovino presoja z nepristranskim očesom."

Celo katoliški cerkvi zelo nasprotni Kaufman trdi: "Mnogobrojni papeži so se v teh stoletjih močno zavzemali znanstva; oni so večinoma tudi sami bili zastopniki znanstva (p. 403).

Ševeda moramo priznati, da so sedanje univerze — v marsikaterem, toda ne v vsakem oziru — na višji stopinji, kakor so bile srednjeveške; a čez 200 let, tako upamo, bodo pa univerze še boljše nego so sedanje.

Kakor vsaka reč, izpopolnjujejo se tudi univerze. Ne smemo pa misliti, da so bila srednjeveška vseučilišča le kakšni bogoslovni zavodi. Lepa vrsta univerz, katerim so bili papeži posebno naklonjeni, bile so predvsem šole za svetno pravoslavlje in zdravništvo. Tako so vseučilišča v Bologni, Paduvi, Florencu, Orleans-u bila znamenite šole za pravoznanstvo; šola v Montpellier-u pa pretežno visja zdravniška učilnica, ki je bila v 13. stol. še bolj sloveča v tem oziru nego vseučilišče v Salernu. A "duša medicinski šoli v Montpellier-u je bila duhovščina" (Denifle, 342).

Ustanovne listine papežev niso iz-

ključile nobene posvetne vede. Le ena znanost je bila večkrat izvzeta, namreč bogoslovje; bogoslovje je bilo izločeno od l. 1400 na skoro 28 univerzah, torej na skoro dveh tretjinah vseh univerz v tisti dobi.

4. Število slušateljev po univerzah pred reformacijo.

Paduva je štela večkrat do 18,000 slušateljev. Pariz 15,000, Krakovo 15,000, Kolin 2000, Iwoll 800, Bois-le Duc 1200, Deventer 2200, Dunaj 3000, in pod Maksimiljanom I. do 7000; Bologna koncem 12 stol. 10,000 dijakov; Oxford je enkrat štela 30,000; okrog l. 1350 pa le 6,000 slušateljev, poroča Richard Fitz Ralph; Wyclif, za kate-rega se slovenski brezverci tako ogrevajo, pa trdi, da je Oxford enkrat štela 60,000 slušateljev, ob njegovem času pa le 3000.

Novejši cenitelji pa prisojajo Oxfordu 1500—3000, Parizu in Bologni po 6000—7000 slušateljev, Pragi pa 1027 od l. 1380—1389. Sloveče so bile tudi univerzi v Rimu, Paviji, Neapolju, Perugiji, Cambridge i. t. d.

Sploh je težko zadeti pravo število, ker so podatki različni; gotovo je pa to, da je bilo višjih učilnic obilno, da so bile podpore za neimovite dijake tudi obilne, za kar je najbolj skrbela katoliška cerkev.

5. Slava katoliški cerkvi.

Iz vsega tega, si se častiti bravec lahko uveril, da je katoliška cerkev širila in še širi znanstvo kakor nihče drugi. Dočim protestant Guizot piše, da so benediktinci učili divjake kmetijstva, trdi pa brezverec (ali če hočete umoverec) Gibbon, da je najbrže in sam samostan naredil za znanstvo več dobrega kakor dve najslavnejši univerzi: Oxford in Cambridge.

Protestantski povestničar Boehmer piše, "da je v teku let prišel do prepričanja, da je vsa novejša omika vkoreninjena v krščanstvu in je zategadelj tudi pognala iz krščanstva." (J. Janssen, Boehmer's Leben I. 58.)

In celo Fallmerayer kliče našim brezvercem: "Obracajmo stvar kakor hočemo, resnica je in ostane, da je ta zahodna Evropa po svojem bistvu delo latinske cerkve, delo sv. stolice, delo rimskih papežev. Vse mišljenje, gibanje in delovanje teh držav od njih detinskih let noter dozdaj izpričuje — od kod smo prišli." Čujete-li svobodnolažnjivci? Da, da, mati, sv. katoliška cerkev je zapustila v vsakem stoletju veliko dedščino — bodisi v denarju, bodisi v znanstvu — in vse to za razširjenje vere in omike med potomstvo. Od tega denarja so živeli in še danes žive reveži in premnogi dijaki, ki pa iz nevednosti ali zlobe preklinjajo in zasmehujejo to dobro, skrbno mater, ki jih podpira; s tem

cerkvenim denarjem so gradili bolnice, hiralnice, zavetišča, domove za stare in padle ljudi, in pa nižje in višje šole. Znanje in omika srednjega veka je pa temelj današnji civilizaciji — tudi Zavrtnik in Zabrick, Kondež in Skubic, Ahasver in Škof & Co. so deležni te dedščine, te omike, kajti brez nje bi bili divji kakor so afinje. A ti nevhvaležni se svoje matere sv. katoliške cerkve, ki jih je vzgojila, sramujejo tako, kakor se marsikateri izgubljeni sin v Ameriki sramuje svoje matere, ki mu je ob odhodu v Ameriko stisnila v roke zadnji denar, ki ga je imela. A kljub temu se pa nikdar več šopini nevhaležni izgubljeni sin v Ameriki ne zmeni za tisto, ki mu je prala plenice. Vsi vkup ste ničvrednejši! Radi bi bili veliki, pa šte tako nevedni, da še ne veste kako ste grdi, podli, majhni, nizkodušni in neumni. Če vam ni všeč med olikanimi kristjani, zakaj ne greste med divjake? Zabrick, Kondež, Zavrtnik & Co. — vsak pameten človek gre tje, kjer meni, da mu boje najboljše. Če mislite, da bi bilo v nekrščanskih, poganskih deželah bolje za vas, zakaj pa ne greste med divje Zulu-Kafre? Ti si bodo pripravili iz Vas okusen — rdeč — prav socialističen gulaš. Le tje! Čujete-li: Ihr Volksverdummer, Ihr Bildungsfeinde, Ihr lichtscheuen Voegel, Ihr Dummheitsfreunde! Dass Euch, Ihr Traeger der Ignoranz, Der Iltis struechle mit seinem Schwanz!

Bivši turški sultan Abdul Hamid

je imel v svojem živalskem vrtu 8 levov, 6 tigrov, 4 hijene, 40 opic, 8 pižmarjev, 2 orang-utanga (opici), 608 jelenov, 60 severnih jelenov, 160 bivolov, 40 volkov, 4 kozorože, 2 žirafi, 8 vider, 200 kač in 400 drugih divjih živali. Poleg tega je imel še cele čete domačih živali, kakor 400 krav, 40 bikov, najboljših plemen, 40 volov, 3500 konjev, 18 zeber, 200 egiptovskih mul in 80 kamel. Posebno pa je ljubil mačke, katerih je imel v svojem vrtu okoli 1500, med temi 212 dragocene pasme, katere je poznal vse po imenu. Ker pa so se mačke in domači zajci hitro pomnoževali, je moral sultan večje število svojih ljubljencev podariti. Takega darila ni smel nihče odvrniti. Tudi ni smel nihče, ki je prejel kako žival od sultana, iste umoriti, ker je sultan včasih ukazal prinesiti kakkega mladiča, da se je prepričal, če dočini, katerega je obdaril, v resnici izpolnjuje njegovo zapoved. Najrajši je imel pse in ptice. Od teh ni daroval nobenega. Imel je 200 plemenjakov (rdečih gosi), 50 gosi, 50 labodov, 30 pelikanov in 600 kokoši najrazličnejših pasem. Poleg teh je imel tudi 100 fazanov, 10 pavov, 60 golobov pismoš, 200 papagajev in 150 kanar-

čkov. Papagaji so bili vsi izvežbani in so znali peti in žvižgati. Baje so znali peti najlepše komade iz oper (gledaliških predstav). Te podatke je podal bivši sultanov živnozdravnik dr. Schaefer, katere je priobčil neki amerikanski časopis.

Zakon o izseljevanju.

Avstrijska vlada je sama prišla do prepričanja, da dosedanja zakoni o izseljevanju niso nič vredni. Da se je na tisoče Slovanov izseljevalo, to je bilo avst. nemški vladi še ljubo, saj so Nemci še vedno dobivali doma precej dobrega kruha, ker živjajo povsod protekcije. Tudi ni skrbelo vlado pomajkanje kmečkih delavcev. Ali izseljevanje se je začelo zadnja leta tako grozno širiti in odhajali so iz domovine mladi, čvrsti fantje v tolikem številu in na tako goljufiv način, da je začelo nastajati vprašanje: Kdo bo pa pri nas puško nosil? To vprašanje je začelo vlado resno skrbeti in zato je sama te dni predložila v državni zbornici načrt zakona o izseljevanju. Vlada obeta, da hoče začeti ceniti delavsko moč, ali vsaj tistim, ki se izselijo, iti na roko, da ne bodo padli v roke sleparjem in tudi v tujini dobili pravno varstvo, sploh pa se hoče z delavskimi posredovalnicami mladim ljudem pomagati, da bodo dobivali dela v domovini. Prepovedalo se bo, nabirati delavce za Ameriko, agentom, ki naše delavstvo izpeljavajo, se bodo bolj ovire delale, tistim, ki se bodo hoteli vrniti, se bo pa vrnitev olajšala.

Solnograška ima najbogatejši zlati rudnik na celem svetu.

V zadnjem času so zasledovali v pre-mogovniku "Valeriehuette", ki je oddaljen kakih 12 km od Bad Gasteina, neko zlato žilo in so pri tem razkrili rov v dolgosti 1500 m, ki vsebuje po zagotovitvi strokovnjakov velikanske množine zlata. Cenijo, da se bo v tem rudniku pridobivalo letno za kakih 6,000,000 K zlata. Za zlati rudnik bo tedaj najbogatejši na celem svetu in bo še celo prekašal onega na otoku Sumatra ter seveda vse afrikan-ske zlate rudnike.

BOŽIČNA DARILA.

Pišite danes po naš ilustriran cenik Božičnih Daril za katoliško ljudstvo. POŠLJEMO GA ZASTONJ. Predno kupite darila za svoje v tej in stari domovini POGLEJTE NAŠ CENIK. Tu najdete kaj rabite po POSEBNI NIZKI CENI. Za 10c vam pošljemo zavoj svetih podob. Pišite danes na katoliško firmo: W. DVORAK & CO. Majestic Bldg., La Crosse, Wis.

Najboljše peči

Najnižja cena.

Prodajamo Peninsular peči za gretje in kuhinjo, ceneje kot kdo drugi. Jamčimo jih. Pokažemo vam lahko peči vseh velikosti, vrst in cen da boste gotovo našli peč za vašo hišo ali kuhinjo.

Zgejo kar naložite, les, trd ali mehak premog.

Ako hočete dobro peč po pravi ceni, tedaj se oglasite v največji prodajalni peči, pohištva in drugih potsebsčin.

The Eagle

Math. Simonich, vodja

406-8-10 N. Chicago St., Joliet

K. S. K.

JEDNOTA

Bell phone 1048.

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik.....Paul Schneller, Calumet, Mich.
I. podpredsednik.....Frank Bojce, R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
II. podpredsednik.....M. Ostronich, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.
Glavni tajnik.....Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik.....Jos. Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.
Blagajnik.....John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja.....Rev. Josip Tomšič, Box 657, Forest City, Pa.
Zaupnik.....Mart. Muhič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik.....Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.

NADZORNIKI:

Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.
John Mravintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.
George Thomas, 904 E. B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311—3rd Avenue, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.
George Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburg, Pa.
Peter Staudohar, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:

Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.
John Zulich, 1165 Norwood Road, Cleveland, Ohio.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo: Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ills.

PRISTOPILO ČLANI.

K. društvu sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 19776 Josip Cerjanec, roj 1892, zav. za \$500, 2. razred; 19777 Jakob Korencan, roj 1889, zav. za \$1000, 2. razred; 19778 Franc Nečemar, roj 1882, zav. za \$500, 4. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 198 članov.
K. društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 17979 Jakob Colnar, roj 1897, zav. za \$1000, 1. razred; 17980 Martin Oaks, roj 1888, zav. za \$1000, 2. razred; 17981 Tomaž Boh, roj 1889, zav. za \$1000, 2. razred; 17982 Lacko Arbanas, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred; 17983 George Peruš, roj 1876, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 303 članov.
K. društvu sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 19784 Alojzij Medved, roj 1895, zav. za \$500, 1. razred; 19785 John Terškan, roj 1872, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 4. okt. 1913. Dr. št. 393 članov.
K. društvu sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 19786 Janez Frankovič, roj 1873, 1873, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 7. okt. 1913. Dr. št. 80 članov.
K. društvu Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 19787 John Poropat, roj 1895, zav. za \$1000, 1. razred; 19788 John Sinkovec, roj 1888, zav. za \$1000, 2. razred; 19789 Franc Sladki, roj 1887, zav. za \$1000, 3. razred; 19790 Ralph F. Kompore, roj 1885, zav. za \$1000, 3. razred; 19791 Martin Poropat, roj 1876, zav. za \$1000, 5. razred; 19792 Matevž Floridan, roj 1877, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 204 članov.
K. društvu sv. Jožefa 55, Crested Butte, Colo., 19793 Anton Pečarič, roj 1890, zav. za \$1000, spr. 6. okt. 1913. Dr. št. 63 članov.
K. društvu sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., 19794 Peter Vajdetic, roj 1894, zav. za \$500, 1. razred; 19795 Josip Maisel, roj 1872, zav. za \$500, 6. razred, spr. 8. okt. 1913. Dr. št. 137 članov.
K. društvu sv. Jožefa 69, Great Falls, Mont., 19796 Anton Uršič, roj 1891, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 20. sept. 1913. Dr. št. 24 članov.
K. društvu sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 19707 John Sušteršič, roj 1897, zav. za \$1000, 1. razred; 19798 Franc Strajnar, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred; 19799 Franc Kastiger, roj 1884, zav. za \$1000, 3. razred; 19800 Josip Sladič, roj 1876, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 12. okt. 1913. Dr. št. 102 članov.
K. društvu sv. Barbare 97, Mt. Olive, Ill., 19801 Mihael Katič, roj 1878, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 66 članov.
K. društvu sv. Treh Kraljev 98, Rockdale, Ill., 19802 Anton Jagodnik, roj 1887, zav. za \$500, 3. razred; 19803 Jožef Boštjančič, roj 1884, zav. za \$500, 2. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 51 članov.
K. društvu sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 19804 Anton Skul, roj 1897, zav. za \$1000, 1. razred; 19805 Josip Obreza, roj 1896, zav. za \$1000, 1. razred; spr. 28. sept. 1913. Dr. št. 84 članov.
K. društvu sv. Valentina 145, Beaver Falls, Pa., 19806 Franc Miklavčič, roj 1887, zav. za \$1000, 3. razred; spr. 12. okt. 1913. Dr. št. 28 članov.
K. društvu sv. Ahacija 149, Tooele, Utah, 19807 Anton Mahle, roj 1891, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 27. sept. 1913. Dr. št. 13 članov.
K. društvu sv. Mihaela 152, So. Deering, Ill., 19808 Luka Matanič, roj 1890, zav. za \$1000, 2. razred; 19809 Josip Mikulič, roj 1878, zav. za \$1000, 5. razred; 19810 Matija Colarič, roj 1868, 6. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 13 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

K. društva sv. Janeza Krst. 13, Biwabik, Minn., k. društvu sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 17198 Leopold Pezderc, 28. sept. 1913. I. dr. št. 37 članov. II. dr. št. 84 članov.
K. društva sv. Barbare 97, Mt. Olive, Ill., k. društvu sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 12609 Anton Kvaternik, 5. okt. 1913. I. dr. št. 65 članov. II. dr. št. 76 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI

K. društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 7586 Fr. Mustar, 222 Geo. Dajčman, 4. okt. 1913. Dr. št. 298 članov.
K. društvu sv. Petra 30, Calumet, Mich., 12671 Marka Koce, 28. sept. 1913. Dr. št. 259 članov.
K. društvu sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 12983 Anton Rataje, 2. okt. 1913. Dr. št. 104 članov.
K. društvu sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 17557 Jakob Beg, 13. okt. 1913. Dr. št. 106 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

K. društva sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 19236 John Kramarič, 18315 Fr. Benčina, 1519 John Zakrajšek, 2. okt. 1913. Dr. št. 214 članov.
K. društva sv. Petra 30, Calumet, Mich., 3498 Marka Maurin, 9878 Anton Gergurič, 10847 Josip Staudohar, 11683 Fr. Galic, 13203 Matija Gergurič, 13682 Josip Sterbene, 13930 Paul P. Staudohar, 6113 Josip Strucel, 8127 John Bohte, 6803 Math. Žagar, 18726 Peter Popović, 1670 Peter Schneller, 28. sept. 1913. Dr. št. 247 članov.
K. društva sv. Jožefa 55, Crested Butte, Colo., 18716 Josip Kostelec, 1. okt. 1913. Dr. št. 62 članov.
K. društva sv. Jurija 100, Sunnyside, Utah, 17420 Josip Hribar, 5. okt. 1913. Dr. št. 27 članov.
K. društva sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 13214 Anton Slogar, 13166 John Tkalič, 28. sept. 1913. Dr. št. 82 članov.
K. društva sv. Mihaela 152, So. Deering, Ill., 19424 Ivan Drkulac, 19429 Tomaž Sirovica, 4. sept. 1913. Dr. št. 10 članov.
K. društva sv. Jožefa 69, Great Falls, Mont., 17122 Martin Nemanič, 26. sept. 1913. Dr. št. 23 članov.

PRISTOPILE ČLANICE.

K. društvu Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 5896 Jožefa Meteš, roj 1894, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 12. okt. 1913. Dr. št. 51 članov.
K. društvu sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., 5897 Franca Laurič, roj 1875, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 29. sept. 1913. Dr. št. 27 članov.
K. društvu sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5898 Katarina Rejc, roj 1890, zav. za \$500, 2. razred, spr. 4. okt. 1913. Dr. št. 115 članov.
K. društvu sv. Jožefa 41, Pittsburgh, Pa., 5899 Jožefa Fabec, roj 1895, zav. za \$500, 1. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 21 članov.
K. društvu Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 5900 Franca Sihranovič, roj 1883, zav. za \$1000, 4. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 51 članov.
K. društvu sv. Srca Marijinega 111, Barberton, Ohio, 5901 Albina Trenta, roj 1892, zav. za \$500, 2. razred; 5902 Marija Avsec, roj 1890, zav. za \$500, 2. razred; 5903 Franca Šabec, roj 1884, zav. za \$500, 3. razred; 5904 Antonija Polh, roj 1874, zav. za \$500, 5. razred, spr. 5. okt. 1913. Dr. št. 37 članov.
K. društvu sv. Ime Marije 133, Ironwood, Mich., 5905 Katarina Rupe, roj 1890, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 2. okt. 1913. Dr. št. 23 članov.
K. društvu sv. Valentina 145, Beaver Falls, Pa., 5906 Marija Lavše, roj 1891, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 12. okt. 1913. Dr. št. 4 članov.

PRESTOPILE ČLANICE.

K. društva Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill., k. društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 3209 Rozi Mesec, 5. okt. 1913. I. dr. št. 132 članov. II. dr. št. 34 čl.

SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.

K. društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 65 Katarina Horvat, 6. okt. 1913. Dr. št. 120 članov.
K. društvu sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 5287 Rozalija Beg, 13. okt. 1913. Dr. št. 22 članov.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od društva sv. Petra 30, Calumet, Mich., 1210 Jožefa Vogrin, 1142 Marija Schneller, 28. sept. 1913. Dr. št. 105 članov.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik K. S. K. J.

Društvene vesti.

Chicago, Ill., 14. okt. — Tem potom vljudo naznanjam cenjenemu občinstvu v Chicagu in bližnji okolici, da priredi žensko društvo Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. v nedeljo, dne 19. okt. veselico v veliki Hoebers Dvorani, 21 Pl. in Blue Island ave., na katero najvljudneje vabimo cenjene rojake in rojakinje, da bi ne pozabili na nas ta dan, in da bi prišli na pošteno zabavo. Godba bo izvrstna, pivo hladno, kadile se bojo najboljše smotke, ne bo pa tudi manjkalo dobrega pristnega vinča, novega in starega (ina domača roba), za dobro in točno postrežbo bo skrbel odbor.

Vljudo vabim pa tudi vse slovenske žene in dekleta v naši sredi, katere še niste pri nobenem društvu, da pristopite v naše žensko društvo Marije Pomagaj, ki šteje danes 136 članic. Akoravno nimamo v društvu bolniške podpore, vendar se pa lahko, katera hoče, za bolezen kot za poškodnino zavaruje pri Jednoti, ker je ravno to kot bi pa društvo delilo podporo. Saj vidite, kako je to potrebno, da smo v društvih; kako je žalostno, ako umre mati in zapusti v največji revščini moža, male otročice. Kako je tudi sirota dekle, ako jo prime bolezen in ni nikjer nič preskrbljena za nikako podporo. Torej drage rojakinje, pristopite v društvo, in oskrbite se že v mladosti!

S sestrskimi pozdravom vsem članom(icam) K. S. K. J.
Marija Kobal, zastopnica.

Chicago, Ill., 15. okt. — Tem potom vljudo naznanjam vsem članom dr. sv. Štefana št. 1 K. S. K. J., da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji, da se korporativno udeležimo veselice dr. Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. dne 19. oktobra. Zato prosim vse članke, da se zberejo v Hoebers dvorani na 21 Pl. in Blue Island ave. Vsak naj pride na določeni prostor, kjer bomo skupno preživel par uric v veseli družbi bratskega društva.

Torej bratje: v nedeljo 19. okt. vsi na krov!

Bratski pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J.

Fr. Mravljia, II. tajnik.

Spet vse dobro.

G. Mihael G. Habursky iz Madisona, Me., nam je pisal takole: "Naznaniti vam želim, da sem trpel vsled mučne želodčne nepriroke in užival Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino po navodilu. Od začetka je učinkovalo prav močno na moj drob, a sedaj je spet vse dobro. Počutim se zdaj mnogo krepkejšega in lahko uživam mnogo več jedi. Popolnoma zdrav sem spet in želim priporočiti to zdravilo vsem, ki bolujejo na svojem želodcu." Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino splošno zadovoljuje tiste, ki ga pravilno uživajo. Izčisti telo, ureja prebavo, krepi živce. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovalni kemik, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Prav zanesljivo zdravilo za bolečine v mišicah in sklepih, pri reumatizmu in nevralgiji, je Trinerjev liniment.—Ad-

Za kratek čas.

Če je tako, je lahko dober biti. "Žena, vi imate dobrega moža." Ona: "Zakaj?" "Večraj mi je pravil, da vam ni še nobene žal besede rekla, odkar sta skupaj!" Ona: "O, tega bi mu pa tudi ne svetovala!"

Primeri.

A.: "Kaj pa tožiš nad ženo, saj je dobra!" B.: "Poglej moje čevlje, ali niso tudi dobri?" A.: "Kajpak, da so!" B.: "No, vidiš, — pa me vendar tišči!"

Zdravnikova dobrota.

"Torej tudi Vi, gospod zdravnik za nekaj časa odpotujete?"

Zdravnik: "Res, — naj se moji bolniki malo odpotujejo!"

Prav res.

A.: "Gospod nadzornik, ki gre sedaj v pokoj, se hoče na stare dni še oženiti!" B.: "Torej vendar noče v pokoj živeti!"

Pogovor dveh kranjskih fantov.

A.: "Ali kaj bereš 'Gorenjca'?" B.: "O, seveda, in še kako natanko!" A.: "To-le je meni prav všeč, kar sem zadnjič enkrat bral v uvodnem članku 'Gorenjca', da mestna dekleta najrajše rokavice pero, slamnike likajo, romane bero in čakajo, da bi se jih kdo usmislil... To jo je pa članek do-

bro pogodil; samo pozabil je še dostaviti: in pa po dva- in trikrat na dan se frizirajo..."

B.: "Veš, kaj, zdaj bo pa že res kmalu tako, da bo veljal pregovor: fantje, bežimo, dekleta gredo!"

Jud vpraša drugega Juda: "Ti, Jajteles, kako narediš vendar, da vselej vjameš bolho, če te vgrizne?"

"Veš, to je tako: če zraven zgrabim, vselej tudi eno vjamem."

Otroški odgovor.

Mama: "Pepica, ko boš odrasla, boš pač spoznala, kako dobro mamo imaš!"

Pepica: "Če bi bila ti res dobra mati, bi bila že zdavnej vzela kakkega slašičarja za moža."

Po otroško:

"Pepček, umij se, da boš lep!"

Pepček: "Zakaj pa Vi niste lepi, te-ta, četudi ste se že umili?"

Mi moški.

Nekdo vpraša petletnega Francka: "No, katerega imaš rajši, papa ali mamo?"

"Papa," odgovori ta odločno.

"Pa zakaj?" vpraša nekoliko užaljena mama.

Nato Franček: "Ja, mi moški moramo skupaj držati!"

Zvit tat.

Na hodniku je snalil sluga obleko svojega gospodarja. Po stopnjicah pride tuj človek, odda služabniku pismo za gospoda in hoče počakati odgovora, češ, tako mu je naročeno. Sluga nese pismo gospodu; ta ga odpre in bere: "Če se mi posreči, je prav; če pa ne, pa tudi prav." Gospod bere in bere, a ne razume. Veli noter poklicati tujega človeka. Sluga ga gre klicati, a se sam vrne, rekoč: "Ja, gospod, posrečilo se mu je — vso vašo obleko je odnesel, falot!"

ORGANIST, KI JE DOVRŠIL LJUBljansko orglarsko šolo z dobrim uspehom išče službe. Večletno službeno izpričevalo na razpologo. Naslov pri upravnistvu tega lista.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA
Zastave, regalije, znake, kape, pečate in vse potrebščine z društva in jednote.
CENE NIZKE.
F. KERŽE CO.
1013 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ

UGODNA PRILIKA

Za vse, ki so se odločili iti na farme ter postati neodvisni.

V severnem delu Wisconsin, v okrajih Clark, Rusk, Chipeva in Price je naprodaj mnogo tisoč akrov dobre farmerske zemlje, blizu mest, trgov, železnic in šol. Lepe ceste, čista hladna voda, zdravo podnebje, kjer rastejo vsi oni pridelki kakor v stari domovini. Cene nizke (od \$15 do \$20 aker) ter lahki plačilni pogoji. Vsakdo ima čas plačevati 5 do osem let, po dogovoru. Kupujte naravnost od lastnikov. Oglejte si svet, in prepričajte se na lastne oči o kakovosti zemlje. Kupcem se vožnja povrne. Za nadaljna pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na:

LOUIS BEWITZ

198 FIRST AVENUE,

MILWAUKEE, WISCONSIN.

Kadite najboljše

NEBO
CORK TIP
CIGARETTES

Ni jim para

"so izvrstni"

56-Lot Naprodaj-56

Cena od \$240 do \$600.

Na Plainfield Ave., Wilcox St., Oakland Ave. in Clement St. in pa vmezi Granite in Shields St.; niti ena lota ni čez pol blocka daleč od Street kare. Vzemite Granite ali pa Wilcox St. karo in recite konduktetu da hočete dol iti na Granite in Wilcox St. in precej zraven je to zemljišče, na južno stran se okrene in glejte na obeh straneh in boste videli tikete privezane na vsaki loti, ker bo popisano številka lote, mera in cena. Če boste loti si izbrali, prinesite taisti tiket možu, ki bo tam na zemljišču kot zastopnik in vam bo loto vknjižil in napisal nakaznico in povedal kam boste hodili plačevati mesečnino in kako boste dobili kontrakt od kupljene lote.

KAJ POMENI KUPITI LOTO.

1. Ako kupiš loto gotovo, kedar izplačaš, boš si delal hišo in boš plačeval vsaki mesec na svojo hišo ne boš pa pomagal drugemu plačevati z rentom, katerega ti njemu plačuješ; boš plačeval sam na svoje in je upati da bo enkrat tvoje. Koliko ljudi plačuje rente čez 25 let, naj si zračunaj; s tem denarjem bi že imeli dve ali več lot in hiš. Mladi možje ali fantje, le poprašajte tiste možje, ki so to skušali, boste vidili, da vam bodo vsi to potrdili. Ako boš čakal dokler boš gotov denar imel, se ti bo ravno tako godilo kakor pri pred omenjenih možeh.

2. Kadar poskušaš kaj kupiti in kupiš, pozneje delaš hišo, potem tudi te vsi ljudje, domači in tuji, bolj spoštujejo, in misleč čes, ta skuša si prislužiti svoj lastni dom in ta gotovo ne bo šel nikamor iz mesta in te tudi čislajo za boljšega državljana in se učiš vse razmere v posestnih zadevah.

3. Prišel bo čas in se je več prigradilo, da je že težko rentov dobiti. Zakaj? Zato ker renti so tako dragi in kateri bi rental pa rajši kupi hišo, misleč, saj me vse eno košta na mesec, pa vendar bo enkrat moje ako plačujem.

Večkrat pišejo v mestni listih, da bi se več ljudi naselilo v mesto Joliet ali ni mogoče rento dobiti, in če nekoliko mogoče, pa si kupi in ta drugi pa ostane preč.

Poglej imena mož, kateri so kupili že lote in več, si hiše naredili na tem lepem prostoru na zdravem zraku in na visokem, vsi so okrog v treh blockih kupili lote: Stukel, 5 lot; Ferko, 3; Mutz, 1; Košiček, 2; Veis, 3; Vraničar, 2; Strucel, 2; Blatnek, 2; Liberšar, 2; Ambrožič, 3; Kadunc, 2; Sukle, 1; Petrovčič, 1; Sitar, 1; Repuš, 1; Brunskole, 1; Cvetlecic, 1; Stukel, 1; Ulešič, 2; Vardjan, 2; L. Jerman, 2; J. Jerman, 2; Spehar, 1; Poch, 2; Fric, 1; Simonič, 1.

20 minut hoda do dela in še pod mesto, blizu do cerkve in v mesto; če se hočeš pa voziti, kari imaš samo pol blocka do dveh kar, katere vozijo po celem mestu in pa v Rockdale za 5c.

Ne pozabi! Pridi v nedeljo 19. oktobra 1913 in pripelji seboj tvojo blojžno osebo in sina ali hčer in si oglejte ta lep prostor. Gotovo se bo dopadlo. Zraven gre tudi kara na Aurora.

Josip Stukel

Pooblaščen prodati te lote.

209 Indiana Street

JOLIET, ILL.

ali se pa oglasite na zgoraj omenjeni naslov po 6 uri ob večerih.

Salomonovi Rudniki

AFRIKANSKA POVEST.

Angleški spisal H. R. Haggard. Preložil I. M.

(Dalje.)

Dokler ni Sergij izrekel teh besedi, nismo mislili na vso grozoto, ki nas je doletela, tako zelo smo bili prevzeti ob smrti uboge Fulate. Toda sedaj smo razumeli. Orjaška skalnata vrata so se zaprla morebiti za vedno, kajti edina glava, ki je poznala njihovo skrivnost, je bila razbita v prah pod njeno težo. Bila so vrata, katerih ni bilo mogoče odpreti razen z dinamitom. In mi smo za njimi — zaprti!

Onemeli smo stali ob Fulatinem truplu. Vsa močanstvo, se je zdela, da nas je zapustila. Bili smo žrtve občasne, a gotove, nesrečne smrti. Sedaj nam je bilo vse jasno. Gagul nam je že od početka pripravila to past. To bi bilo zanjo in njen hudobni duh se je že veselil vzpričo misli, da bi oni trije beli močje, katere je iz neznanja vzročilo vedno sovražila, počasi umirali lakote in žeje ob zakladih, po katerih so tolikanj hrepeli. Sedaj sem razumel njene porogljive besede, da naj jemo in pijemo dijamante. Morebiti je nekdo poskusil ravno tako storiti z ubogim starim donom, ker je popustil vrečo polno draguljev.

"Hitro treba na delo," je rekel Sergij hripavo, "svetilka bo kmalu ugasnila. Poglejmo, ako morebiti najdemo pero, ki vzdiguje skalo."

Z obupno odločnostjo smo planili pokonci in stoječ v mlakuzi krvi, smo začeli tipati gori in doli po vratih in straneh hodnika. Vendar nobenega gumba ali peresa nismo mogli najti. "Bodite prepričani," sem rekel, "da ne deluje od znotraj; v tem slučaju bi se Gagul ne upala zlesti pod kamen. Ravno ker je vedela o tem, je poskušala priti skozi."

"Na vsak način," je rekel Sergij s trdim nasmehom, "plačilo jo je hitro doletelo; njena smrt je bila skoro tako strašna, kakor bode najbrže naša. Z vrati ne moremo storiti ničesar; pojdimo nazaj v zakladnico!" Obrnili smo se in odšli in pri tem sem opazil pri nedovršeni steni hodnika jersba živeža, ki ga je nosila uboga Fulata. Vzel sem ga in nesel seboj v zakladnico, ki je imela biti naš grob. Nato smo se vrnili in spoštljivo prinesli seboj Fulatino truplo ter je položili pri zabojih z zlati na tla.

Vsedli smo se in naslonili svoje hrbte na one tri skrinje z neizmernimi zakladi.

"Razdelimo si živež," je rekel Sergij, "da ga bomo imeli kolikor mogoče dolgo." In storili smo tako. Na vsakega izmed nas, smo računali, da bi prišli štirje zelo majhni deli, s katerimi bi mogli živeti nekoliko dni. Razen biltonga in posušene divjačine smo imeli dva vrča vode, katerih vsak je držal dva in pol litra.

"Sedaj," je rekel Sergij, "jejmo in pijmo, kajti jutri umrjemo."

Zavžili smo vsak kosček biltonga in popili nekoliko vode. Ni potreba omeniti, da nam ni posebnost dišalo, četudi smo bili zelo lačni. Vstali smo in začeli preiskovati stene naše ječe v nadi, da se nam morebiti posreči najti kak izhod; skrbno smo tolkli po stenah in po tleh. Delo naše je bilo brezuspešno.

Svetilka je pojemale. Olje je skoro zgorelo.

"Borovski," je rekel Sergij, "koliko je ura — ali gre vaša ura?"

Izvekel sem jo in pogledal. Ura je bila šest; v jamo smo pa stopili ob enajstih.

"Infadus nas bo pogrešal," sem opomnil. "Ako se ne povrtno danes, nas bode jutraj iskal, Vojnovič." "Iskal bo zaman. On ne pozna skrivnosti vrat, niti ne ve, kje so vrata. Nobena živa duša ni včeraj vedela tega razen Gagul. Danes ne ve nihče. In tudi ako bi našel vrata, jih ne more porušiti. Cela kukkušanska armada bi ne mogla prodreti skozi tako trdnjavo. Prijatelj, jaz ne vidim ničesar drugega, kakor da se uklonimo volji Vsemogočnega. Iskanje zakladov je že mnogo ljudi pogubilo; mi bomo samo povečali njihovo število."

Svetilka je še bolj medlo gorela.

Kmalu je vzplapolala in razsvetlila cel prizor: velike množice belih slonovih zob, zaboje polne zlata, truplo uboge Fulate, ležeče poleg njih, kozji mer poln zakladov, slabotni blesk dijamantov in divje, blede obraze naše, ki smo sedeli in čakali, da umrjemo od gladi.

OSEMNAJSTO POGLAVJE.

Brez upanja.

Grozna je bila noč, ki smo jo preživeli. Nekoliko nam jo je sicer ublažilo usmiljeno spanje, kajti celo v takem položaju zahteva utrjenost narava počitka. — Čitatelj, gotovo si že ležal zbujen ponoči in se ti je nočna tišina zdela neznoša; vendar, zaupaj ti povem, da si ne moreš niti najmanj predstavljati, kakšna živa prijemljiva stvar da je popolna tišina. Na površini zemlje je vedno kak glas ali šum ali gibanje, in četudi je neznatno, je vendar toliko, da tišina ni popolna, moreča. Zakopani smo bili v srčju z snegom pokrite gore. Na tisoče črevljev visoko nad nami je pihal sveži zrak do nas. Ločeni smo bili po dolgem predoru in pet črevljev žive skale celo od strašne dvorane mrtvih; in mrtvi ne delajo šuma. Pokanje vsega

topništva neba in zemlje ne bi moglo priti do naših ušes v tem našem grobu. Odrezani smo bili od sveta — bili smo že kakor mrtvi.

To je bila ironija življenja! Okoli nas je ležalo bogastvo, s katerim bi mogli plačati srednje velik državnih dolg ali zgraditi celo brodovje bojnih ladij, in vendar bi ga mi radi zamenjali za najmanjše upanje, da se rešimo praznih rok! Brez dvoma bi ga kmalu radi zamenjali za kosček kruha in požirek vode in po vsem tem za hiter konec našega trpljenja. Gotovo je bogastvo, za katerim se pehajo ljudje celo življenje, da ga naberejo, navsezadnje brez vsake vrednosti.

In tako je minula noč. "Tomič," je rekel Sergijev glas in strašno ga je bilo slišati v tej neizmerni tišini, "koliko vžigalic še imate?"

"Osem, Vojnovič."

"Prižgite eno, da pogledamo na uro." In vžgal jo je in njen plamen nas je v nasprotju z gosto temo skoro slepil. Po moji uri je bilo pet. Krasno jutro se je sedaj svitalo nad snežnim vencem daleč nad našimi glavami in sapice so preganjale nočne megle po dolinah.

"Mislim, da bi bilo dobro, ako bi nekoliko jedli in vzdržali svojo moč," sem dejal.

"Kakšen pomen ima jed za nas?" je odgovoril Tomič; "prej umrjemo in vse končano, toliko bolje."

"Dokler živimo, imamo upanje," je rekel Sergij.

Z ozirom na to smo jedli in pili nekoliko vode.

Ko smo zaužili zajutrek, je nekdo nasvetoval, da bi šel kdo kolikor mogoče blizu vrat in klical, morebiti bi utegnil kdo zunaj slišati. Radi tega se je podal Tomič, ki je imel vsled dolge vaje na morju močan glas, po hodniku do vrat in začel klicati, in reči moram, da je delal pravi peklenški vrišč. Nikdar nisem čul takih klicev; a bili so zaman, zunaj jih ni slišal nihče.

Čez nekoliko časa je prenehal in prišel nazaj zelo žejen in je moral dobiti nekoliko vode. Po tem poskusu smo klicanje opustili, ker je samo zmanjševalo zalogo vode.

Zatorej smo se vsedli s hrbtom proti našim ničvrednim dijamantom v onem strašnem brezdclju, ki je bila ena najhujših bolečin naše usode.

Naslonil sem obupan svojo glavo na široko ramo Sergijevo in se zjokal; in mislim, da sem slišal Tomiča, ki se je na drugi strani davil in se ljutil, da je prišel semkaj.

Oh, kako dober in pogumen pa je bil naš tovariš. Ako bi bila midva dvoje prestrašenih otrok in on naš varih, ne bi mogel bolj nežno ravnavati z nama. Pozabil je na svojo nesrečo in storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da naju pomiri; pripovedoval nama je zgodbe mož, ki so bili v podobnih okoliščinah in so se na čudovit način rešili; in ko naju to ni moglo več potolažiti, dokazoval je, da je to samo konec, ki itak čaka, nas vseh, da bo kmalu končano in da smrt od onemoglosti ni tako huda (kar pa ni res).

Nato je zopet, kakor sem ga že nekoč slišal, dejal, da naj se izročimo usmiljenju višje moči, kar sem storil jaz z veliko gorečnostjo.

Krasen značaj je on, zelo miren in zelo močan.

In tako je minul dan, kakor je prešla noč (ako smem rabiti te besede, ko je bilo vse okoli nas najbolj temna noč) in ko sem prižgal vžigalico, da pogledam na uro, je bilo sedem.

Zopet smo jedli in pili in med jedjo mi je prišlo nekaj na misel.

"Kako je to," sem rekel, "da je zrak v tem prostoru vedno svež? Gost in težak je sicer, vendar popolnoma svež." "Sveta nebesa!" je vzkliznil Tomič in planil pokonci; "na to nisem mislil. Skozi skalnata vrata ne more prihajati, kajti zaprta so tako, da ne prepuščajo zraka. Vendar od neke mora prihajati. Ako bi ne bilo zračnega toka tukaj, bi se morali zadušiti kmalu, ko smo prišli notri. Poglejmo na okoli!"

Čudovita je bila sprememba, ki jo je napravila ta neznatna iskrica upanja na nas. V trenutku smo vsi trije na vseh štirih tipali naokoli, da bi začutili najmanjše znamenje zračne pihali.

Eno uro ali še več smo tako tipali okoli, dokler nista Sergij in jaz v obupu opustila to delo, ker sva se obupno poškovala, neprestano butajoč s svojo glavo ob slonove zobe, zaboje in ob stene dvorane. Tomič pa je tipal še dalje, rekoč z nekako veselostjo, daje boljše delati kakor pa obupavati.

"Vesta kaj, prijatelja," je rekel kmalu nato nekako prisiljeno, "pojdira semkaj."

Takoj sva zlezla proti njemu.

"Borovski, položite svojo roko semkaj, kjer je moja. No, ali čutite kaj?"

"Mislim, da čutim, da prihaja zrak notri."

"Sedaj poslušajte!" Vstal je in udaril z nogo po prostoru in žarek upanja je zasijal v naših srcih. Donelo je votlo.

S tresoč roko sem prižgal vžigalico. Samo tri sem še imel, in videli smo, da smo bili na eni strani sobane čisto v kotu; radi tega tudi nismo mogli poprej opaziti votlega donenja na tem mestu. Ko je vžigalica gorela,

smo pozorno pregledovali mesto. Nekaka črta stika se je nahajala v živi skali in, sveta nebesa! tankaj se je v površini skale nahajal kamenit obrošč držaj. Nobene besedice nismo spregovorili, preveč smo bili razburjeni in naša srca so utripala premočno, da bi zamogli govoriti. Tomič je imel nož s kaveljnom, kakor jih rabijo za izkopavanje kamenov iz konjskih kopit. Odprl ga je in praskal z njim okoli obroča. Naposled se mu posreči priti do njega; polagoma ga vzdigne, boječ se, da ne bi zlomil kaveljna. Obroč se je začel premikati. Ker je bil iz kamena in tekmo stoletij takorekoč prirastel, šlo je delo zelo počasi. Vendar je kmalu stal pokonci. Nato ga prime z rokami in vleče z vso svojo močjo, vendar se ni premakni.

"Daj, da poskusim," sem rekel nepotrpežljivo, kajti ležal je kamen ravno tako v kotu, da bi ga mogla dva nakrat vleči. Prijel sem zanj, vendar brez uspeha.

Nato je poskusil Sergij in tudi zastonj.

Tomič je zopet vzel svoj kavelj in praskal okoli stika, kjer smo čutili, da prihaja zrak.

"Sedaj, Vojnovič," je rekel, "primite še enkrat; močni ste za dva. Počakajte," in vzel je z vratu močan, črn svilen robec, ki ga je zvest svoji navadi in snagoljubnosti še nosil in ga vtaknil v obrošč. "Borovski, primite Vojnoviča okoli pasa in vlečite na vso moč, ko bom dal znamenje. Sedaj!"

Sergij je napol vso svojo velikansko moč in Tomič in jaz sva storila istako z vso močjo, ki nama jo je dala narava.

"Kvišku! Kvišku! Premika se!" je hropel Sergij, in slišal sem, kako so mišice pokale po njegovem krepkem hrbtu. Naenkrat se je začel glasen resk in nato puh zraka — in vsi trije smo ležali na hrbtu na tleh, pred nami pa velika kamenita plošča. Sergijeva moč je to dosegla in nikdar ni moč mišic storila več.

"Vžigite vžigalico, Borovski," je rekel, kakor hitro smo se pobrali in prišli do sapa.

Storil sem tako in pred nami se je nahajala, Bogu bodi hvala! prva kamenita stopnica.

"Kaj sedaj storimo?" je vprašal Tomič.

"Po stopnicah pojdimo in zaupajmo božji previdnosti!"

"Počakajte!" je rekel Sergij. "Borovski, vzemite biltonga in vodo, ki je še ostala; morebiti jo utegnemo še potrebovati!"

Splazil sem se nazaj na naš prostor pri zabojih in ko sem dospel tja, mi je šinila v glavo neka misel. Poslednjih štirindvajset ur ali tako nekako sem nismo mnogo zmenili za dijamante in vsaka misel nanje nam je bila celo zoprna, ker smo vedeli, kaj so nam prinesli; vendar sem sedaj mislil, da bi bilo dobro, ako bi jih nekoliko utaknil v žep, za slučaj, ako se nam posreči priti iz te pošastne jame. Radi tega sem utaknil svojo pest v prvo skrinjo in napolnil vse žepu svojega starega lovskega plašča in položil na vrh — srečna misel je bila to — nekoliko pesti polnih večjih kamenov iz tretje skrinje.

"Prijatelji!" zakličem, "ali nočete vzeti seboj nekoliko dijamantov? Jaz sem že napolnil svoje žepu."

"O! Zlodej naj ima te dijamante!" je rekel Sergij. "Nadejam se, da ne bom nikdar več pogledal dijamantov."

Kar se tiče Tomiča, ni odgovoril ničesar. Mislim, da se je poslavljaj od ostankov uboge deklice, ki ga je tolikanj ljubila. In četudi se ti utegnem zdeti čudno, čitatelj, ki sedi zločno doma in razmišlja o ogromnem, da, neizmernem bogastvu, ki smo ga tako popustili, te morem zagotoviti, da bi se ti sam ravno tako malo zmednil za dijamante, ako bi bil preživel kakih osemindvajset ur brez upanja v tem prostoru in se podal potem v neznanu osrčje zemlje v divjem strahu, da bi se rešili strašne smrti. Ako se ne bi tekom svojega življenja tako privadil, nikdar pustiti za seboj količjak vrednega, samo ako sem mogel nositi seboj, bi gotovo tudi jaz ne bil napolnil svojih žepov.

"Pojdite, Borovski," je rekel Sergij, ki je že stal na prvi stopnici. "Počasi, jaz pojdem prvi!"

"Pazite, kam položite svoje noge; morebiti se nahaja grozen prepad spodaj," sem rekel.

"Najbrže kaka druga dvorana," je rekel Sergij, ko je počasi stopal doli in štel stopnice med potjo.

Ko je dospel do petnajste, se je ustavil. "Tukaj so tla," je rekel. "Hvala Bogu! Mislim, da je nekak hodnik. Pridita doli."

Nato je šel navzdol Tomič, jaz pa za njim. Ko sem dospel do tal, sem prižgal še eno izmed obeh preostalih vžigalic. Ob njeni svetlobi smo opazili ozek predor, ki je pravokotno k stopnicam držal na levo in desno. Predno smo mogli še kaj več razločiti, je vžigalica dogorela do prstov in ugasnila. Na katero stran naj se obrnemo? Naravno je bilo nemogoče vedeti, kaj je bil predor ali kam je držal, in vendar nas je utegnila ena pot voditi do rešitve, druga v pogubo. Bili smo v veliki zadregi, dokler se ni Tomič spomnil, da se je plamen vžigalice, ko sem jo prižgal, vsled prepriha v predoru obrnil na levo.

"Pojdimo torej proti prepilu," je rekel, "zrak vleče noter, ne venkaj."

Sprejeli smo ta nasvet in z roko tipajoč ob steni in poskušajoč pri vsakem koraku tla pod seboj, smo se ločili od viraže zakladnice in tavali (Nadaljevanje na 7. strani.)

POZOR!

Rojaki pomislite si poprej kot potrošite vaš težko zaslužen denar v slabih tovaršijah in to brezpotrebno. Boljše je, postrežite si vaše telo. Ako hočete biti dobro postreženi in dobro pivo piti, pridite k meni, ker točim najboljšo E. Porter Lager pivo, domača in kalifornijska vina ter najboljše žganje in imam lepo dišeče smotke, ter imam prenočišča. Prijatelj pridite, da se prepričate sam. Postrežba dobra, cena zmerna, ker pri meni je ena največjih slovenskih zalag s pijacami v Jolietu.

Se priporočam vsem rojakom v obilen poset, jaz dobroznani salunar,

JOŽEF BOŽIČ,

101 Indiana St. N. W. tel. 384, Joliet.

Anton Bukovitz,

3400 Kosciusko St., St. Louis, Mo.

Slovenska Gostilna

Vabim vse rojake, da me v obilnem številu posetite ko se mudite v moji okoli.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

+ JOHNSONNOVI +
"BELLADONNA" OBLIŽI

REVAMATIZMU
HROVOSTI
BOLESTI V KOLKU
BOLESTI V CLENGH
NEVURALGIJ PROSTIN
OTRPOSTI MISIC
SLABOTNEM KRIZU

SLABOSTI V CLENGH
PLUČNOSTI IN PRSNIH BOLEZNOSTI
MRAZENJU V ŽIVOTU
VNETJU OPGANE KRIŽNE
PREPLAJENJU
BOLESTI V LEDJAH
BOLESTI V KRIŽU
HUDEM KASLUJU

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376. N. W. 927

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Geo. Laich

SALONER IN

AGENT PAROBRODNIH DRUŽB,
se priporoča rojakom v
naklonjenost.

Pošilja denar v staro domovino, hitro in točno in po dnevnem kurzu. Prodaja fina vina, likerje in smodke.

ROJAKI DOBRODOŠLI!

3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER

North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

N. W. Phone 420.
MARTIN ZAGAR

Gostilna

Moen Ave. :: Rockdale, Ill.
Vljudno vabi vse rojake, Slovence in Hrvate, v svojo gostilno sredi Rockdala.
VSI DOBRO DOŠLI!

Emil Bachman

1719 So. Racine Avenue.
CHICAGO, ILL.

Smo v istej hiši že 12 let, le ime ce-
ste se je spremenilo.

Najstarija slavensko-krščanska trvd-
ka BARJAKA, BADŽA, KAPA, RE-
GALIJA, MARŠALSKIH ŠTAPO-
VA i. t. d.

Prodajamo zlatne znakovce za sva
slovenska i slovenska društva.

Pišite po naš veliki ilustrirani ceni-
nik, tiskan u svih slavjanskijh jezicij
koji šaljem na zahtjev svakome ba-
dava.

Vlastnik je Čeh, ali govori slovenski.
Imamo na stotine zahvalnih dopi-
sov od Vam poznatih slovanskih dru-
štev.

Pozor, rojaki!

JAKOB WAHCIC,
1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio

Najboljša postrežba.
Lunch vesdan.

John Rudman
GOSTILNA

Prenočišča po primerni ceni za eno
noč ali teden. Slov. bartender:
JOHN GERŠIČ.
Chicago telefon 2496.
916 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Martin Nemanich

1900 W. 22 St., Chicago, Ill.

se priporoča sl. občinstvu za obilen
obisk njegovega saluna na vogalu 22.
in Lincoln st. blizu slov. cerkve. Brez-
plačna gorka in mrzla jedila vedno na
razpologo. Poleg drugih pijač vedno
sveže Hoerberjevo pivo.

Telefon Canal 80.

M. Nemanich, Chicago

Najboljše klobase!

Mi izdelujemo sami klobase,
poznamo zato, kakšne snovi se
nahajajo v njih, in zato jih
moremo najtopleje priporo-
čati. :: :: :: ::

Peter Staudohar,

Phone 102.

203 Central Ave. Chisholm, Minn.

NEREDI PREBAVNIH ORGANOV

Da si ohranite dobro zdravje, ne smete dovoliti neredom v prebavne organe, ker ti so navadno znaki bolezni, bodisi celega telesa ali pa posameznih organov. Brez prave jedi in prebave ni življenja. Zato je prav važno, da imate vedno pri roki tako zdravilo, ki bo, v slučaju neredov prebavnih organov, prineslo hitro pomo.

Za vse podrobne slučaje smelo priporočamo vsakomur DOBROZNANO IN ZANESLJIVO IN HITRO DELUJOČE

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Ta izvrstni lek bo izčistil prebavni sestav popolnoma brez kakih najmanjših slabih posledic; pospeši okus, daje moč odvodnim organom, odstrani zabasnost in vsa druga zla, ki so s to nadlogo v zvezi. Naj bi se rabilo v vsakem slučaju. Imejte to zdravilo vedno v hiši in ga rabite v slučaju:

ZABASANOSTI,
GLAVOBOLA,
BOLI V ČREVESIH,
SLABOČE,
NERVOZNOSTI,
NEPREBAVNOSTI,
ZGUBE OKUSA,
ŽOLTENICI,
TRPLJENJU PO JEDI.

Ne čakajte, misleci, da se bolezen sama odstrani. Če se ne rabi dober lek oslabijo organi. Najboljše zdravilo v vseh takih slučajih je:

Trinerjevo Amer. Zdravilno Grenko Vino.

V vseh lekarnah.

Ne jemljite ponarečkov.

JOSEPH TRINER,

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

OBA TELEFONA 67.

Najboljši Wilmington Premog

\$3.50

TONA

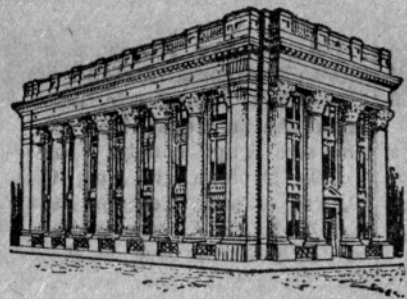
American Coal Co.

1210 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Razvažamo povsod hitro.

Telefonajte predno naročite drugje.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1. First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3, KRANJSKO.

Denarnega prometa koncem 1. 1912 je imela 660 MILIJONOV KRON, VLOGE znašajo nad 42 MILIJONOV KRON, REZERVNI ZAKLAD PA 1 MILIJON 300 TISOČ KRON.

Vložen denar obrestuje po

4½ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE in CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA ŽGUBA denarja — tudi za časa vojne — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljate po POŠTI ali kake ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le za "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno "Sparkaso". NAM PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobimo Vaš denar.

SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO!

Ta banka plača

3% obresti na vlogah

Joliet Trust & Savings Bank

110-112 N. Ottawa Street. Joliet, Ill.

Glavnica \$100,000.00 Jamstva fund \$50,000.00

ARCHIBALD J. McINTYRE, Pred.

ERVIN T. GEIST, kasir.

THOS. F. DONOVAN, Podpred.

TA BANKA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

SALOMONNOVI RUDNIKI.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

pravi kralj Kukuancev, pripeljal sem s seboj te može," in pokazal je na vrsto glavarjev, "ki so veliki može med nami, katerih vsak ima pod seboj tritisoč vojakov, ki žive samo za to, da izvršujejo njihova povelja. Povedal sem jim, kaj sem videl in kaj so čula moja ušesa. Pokaži sedaj tudi njim sveto kačo okoli svojega pasu in povej svojo zgodo. Ignosi, da bodo mogli povedati, ali se bodo borili za tebe proti kralju Tvali ali ne."

V odgovor, je Ignosi odvezal pas in pokazal kačo, ki je bila vrisana okoli njegovega pasu. Vsak izmed teh glavarjev je stopil bližje in jo pogledoval.

In nameril sem svoj revolver na Tvalo, Sergij in Tomič sta tudi potegnila svoje revolverje.

val pri slabi svetlobi naše svetilke in je stopil na drugo stran, ne da bi spregovoril besedico.

Nato je Ignosi zopet vzel svoj pas, jih nagovoril in jim še enkrat povedal svojo zgodbo, ki jo je navedel zjutraj.

"Sedaj ste čuli, glavarji," je rekel Infadus, ko je Ignosi končal, "kaj pravite na to? Ali hočete stati temu možu ob strani ter mu pomagati do prestola njegovega očeta ali ne? Dežela vpije proti Tvali, in kri ljudstva teče kakor potoki spomladi. Bila sta še dva druga glavarja, s katerima sem hotel govoriti, in kje sta sedaj? Hljene lajajo nad njihovimi trupli. Kmalu bodo tudi nad vašimi, ako ne udarite. Izvolite torej, bratje!"

Nato stopi najstarejši izmed šestorice, čvrst mož z belimi lasmi, korak naprej in odgovori:

"Tvoje besede so resnične, Infadus; dežela stoka in ječi. Moj lastni brat je med onimi, ki so umrli danes ponoči; toda to je velika zadeva in stvar je težko verjeti. Kako naj vemo, da ne vzdignemo svojih sulic za kakega sleparja? Važna zadeva je, pravim, in nikdo ne ve, kako se konča; kajti gotovo je, da bode kri tekla v potokih, predno se pravda konča. Mnogo jih ostane na strani kralja, kajti ljudje časte solnce, ki še vedno svitlo sije na nebu, in ne onega, ki še ni izšlo. Ti beli može so iz zvezd in njihov čar je velik in Ignosi je pod varstvom njihovih kril. Ako je on v resnici pravi kralj, potem naj nam dajo znamenje, in naj dajo ljudstvu znamenje, da je bodo mogli vsi videti. Potem bodo vojaki z nami, ko bodo videli, da je čar belih mož z njimi."

"Vsaj imate znamenje kače," sem odgovoril.

"Gospod, to ni dovolj. Kača je morebiti narejena pozneje, po njegovem rojstvu. Pokažite nam drugo znamenje. Brez njega se ne bomo ganičili."

Ostali so temu pritrdili in jaz sem se v zadregi obrnil k Sergiju in kapitanu in jima razložil ves položaj.

"Mislim, da je imam jaz," je rekel Tomič veselo, "recite jim, naj potrpe, da se pogovorimo."

Storil sem tako in glavarji so odšli. Kakor hitro so se odstranili, je stopil Tomič k majhnim skrinjici, v kateri je imel svoja zdravila, jo odprl in vzel iz nje zapisnik, v katerem se je spredaj nahajal koledar. "Poglejte semkaj, ali ni jutri četrty junij?"

Mi smo vedno skrbno šteli dneve, zaradi tega smo lahko odgovorili.

"Prav dobro; potem imamo tukaj: ...četrty junij, popolni solnčni mrk se začne ob 11. uri 15 minut; viden je v... Afriki itd." Tukaj imamo znamenje. Povejte jim, da bomo jutri zatamnili solnce."

Misel je bila kritična; bali smo se samsa, da utegne biti kapitanov koledar nepravilen. Ako bi v taki zadevi krivo prorokovali, bi za vedno izgubili svoj ugled, Ignosi pa upanje priti na prestol Kukuancev.

"Kaj pa, ako je koledar napačen?" je opomnil Sergij kapitanu. (Dalje prih.)

MOJE POTOVANJE IZ CHICAGO, ILL., V GREAT FALLS, MONT.

Spisal Jos. Stukel (Joliet, Ill.).

Sredi meseca septembra t. l. sem potoval v Montano k registraciji za srečkanje zemljišč, ki jih je vlada Združenih Držav otvorila za naselitev v indijanski rezervaciji Fort Peck.

Iz Joliet sem se odpeljal v torek, dne 15. sept. t. l. v Chicago. Tam sem kupil tiket ali vozni listek v glavnem uradu Great Northern R. R. Co. pod h. št. 210 S. Clark St. Vlak je odrinil iz Union Depot ob 10. uri 15 minut zvečer, in sicer Train No. 1. Vozili smo se po Burlingtonu prvo in prišli v St. Paul, Minn., naslednje jutro. V sredo zvečer smo dospeli čez lepo pre-

riško polje v mesto Moorhead, Minn. in čez reko je mesto Fargo, N. Dakota. Reka napravlja mejo med Minnesoto in North Dakoto. Ko smo se vozili tam, je bila že noč, ali se je videlo na milje okrog iz vlaka. Po farmaš so žgali tisto slamo, ki jim je ostala od mlatve. To se mi je zdelo kakor v starem kraju na kresni večer. Res lepo je bilo videti! Potem smo šli ob 10. uri spat. Vozili smo se celo noč. Ob 6. uri v četrtek zjutraj smo prišli v mesto Williston, ki leži še v N. Dakoti. In tam smo svoje ure prestavili za eno celo uro nazaj, zato ker se imenuje Mountain Time in razločuje za eno uro od čičakeškega časa. Potem smo se vozili še 21 milj do Buforda, in to mesto je najzadnje v North Dakoti. Dve milj naprej je prvo malo mesto v Montani, po imenu Mondak. Tam smo pa tudi že zagledali saloone ali gostilnice, ki so v vsakem montanskem mestu, v North Dakoti pa tudi enega saloona ni. In potem smo se vozili čez celo podolžje ob strani indijanske rezervacije Fort Peck. To je tista zemlja, katera je bila srečkana belim ljudem skoraj 75 milj dalfave ob reki Missouri. In v četrtek ob 9. uri 20 minut predpoldne smo dospeli v mesto Glasgow.

V Glasgowsu smo se vpisali za srečkanje, želeč dobiti indijanskega zemljišča 160 ali pa 320 akrov. V mestu Glasgowsu na sodišču (Court house) so se vsi zapisovali, in tam je bilo strašno veliko ljudstva od vseh krajev. Noč se je bližala, in treba je bilo misliti, kje se bo spalo. Vprašali smo po hotelih, ali vse je bilo že napolnjeno. Kjer je bila kakšna prazna lota, tam so bili postavljeni šatorji, postelja po \$1.00 itd.

Bilo nas je četvorica, ki smo se seznanili na vlaku iz Chicago, in smo se podali v neko manjše mesto, po imenu Malta, 65 milj zahodno od Glasgowa. Tam smo pa lahko dobili prenočišče v hotelu, in je bila dobra postrežba v hotelu Great Northern. Zjutraj smo vstali in si ogledali mesto Malta.

Malta je res lepo, novo, prijazno mesto, šteje blizu 2,500 duš, ali čuditi se je, kako napreduje: ima 3 velike hotele, 3 velike nove banke in več drugih novih poslopij za prodajalne in pa še veliko samo pol gotovih. Nadalje imajo katoliško cerkev, 2 elevatorja za spravljanje žita in lep kolodvor, na katerem se vsak vlak ustavi. Mesto leži lepo na primerno visoki ravnini, tako da so na vse strani nižave 3 milje naokrog. Najlepsi prizor pa nudi reka po imenu Milk River, ki teče dva bloka južno od postaje zraven tira Great Northern R. R. in je kachi 25 čevljev nižje od mestne cestne višine, torej prav priprava za izpraznjevanje podzemskih cevi. In narava je že takšna, da bo to mesto Malta nekoč lepo, čisto in veliko mesto v Montani. Polje okrog Malte je prelepo in pa tudi rodovitno. Vlada Združenih Držav kolpe zraven Milk Riverja velik kanal ali vodovod za namakanje nizkih zemljišč, katera so naklonjena suši bolj kakor malo višja zemljišča, in tam bo gotova letina, ker se bo lahko namočilo, kolikor se bo rabilo. Ta vodovod je blizu 300 milj dolg in skoraj zmeraj ob Great Northern-železnici. Kmetje so pravili, koliko so pridelali leta 1912. Večinoma so pridelki sledeči: oves, se ga pridelala od 60 do 85 bušljev na en akre; pšenica, 20 do 35; lan, 18 do 26; krompir, 250; rž, 25 do 30; jecmen, 25; turščica, 40, in seno, 2 tona na akre.

V petek zjutraj smo se odpeljali iz Malte v malo mesto Savoy, ker sem slišal, da se nahaja tam ena moja sestrična, hči mojega strica Štefana Stukla, bivajočega v državi Oregon in čez 60 let v Ameriki. In sem jo našel bivajočo 10 milj ravno severno od postaje Savoy Valley Co., Mont. Njen mož in ona sta vzela homestead 320 akrov zemlje, in letos bo dobil lastninsko pismo in bo imel lastno farmo. Ima že precej živine: 15 konj, 25 govedi, svinje, ovce, kokoši itd. Obdelane zemlje ima 75 akrov in drugo pašno. Pravi, da podnebje je zdravo, poletje podnevi vroče, ponoči hladno; zime ne čuti nič bolj nego pred leti v državi Iowi. Voda je zdrava. Čisto zadovoljen je. Peljal sem se z avtomobilom po tej deželi, in lahko vozi avtomobil povsod, poti so dobri in se lahko vidi po 50 milj okoli sebe, zato ker je zrak čist. Tam pri moji sestrični sem se zadržal samo eno uro. Njen mož je stopil na vrt in prinesel vođenno dinjo (bato) za prigrizek. Kar zadel sem se, zato ker sem mislil, da v Montani ne rastejo vođene "buče". Potem smo se nekoliko pomenili, in sestrična je prosila, da naj tam ostane nekaj časa, ali ni mi čas dopuščal, in tudi avtomobil me je tam čakal. Zatorej smo se zopet pozdravili in poslovili, in sem odšel nazaj na postajo Savoy. Omenjam še, da te svoje sestrične nisem še nikoli videl popred. (Dalje prih.)

Vzroki glavobola

so mnogi, ampak v večini slučajev podajajo Severovi Praški zoper glavobol in nevrologijo (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) hitro olajšajo. Utešijo razdražene živce in hitro preženejo bolečine. Cena 25 centov v lekarnah ali pa od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.—Ad.

Mali mislec.

"Mama, kaj pa je to: 'podedovano', vpraša Jurček mamico.

"Podedovano je to, kar dobiš n. pr. ti od ata," odgovori mama.

Jurček: "Ali so tedaj klofute tudi podedovane?"

Frank Bambich

urur in zlatar,
5110 Dresden Alley
PITTSBURGH, PENNSYLVANIA.

Rex in Moose Pivo

NAJBOLJŠE NA SVETU.

Razprodaja

FRANK TRAMPUSH

VIRGINIA, MINN.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

LONGFLOS & LIBERŠER

1014 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Slovenska

BRIVNICA IN KOPALIŠČE

Delo hitro in solidno.

Priporočava se cenj. rojakom.

Phone Canal 498.

August Poglajen,

2300 S. Robey Street

CHICAGO, :: :: ILLINOIS

Gostilna

SE PRIPOROČA ROJAKOM.

A. M. SMELSER, izdelovalec.

J. E. SEEBOLD, ravnatelj.
Phone 474 w. Nad poštnim uradom.
FOTOGRAFIČNI STUDIO
Slovenci v LaSalle in okolici, pridite in pogledite naše slike in gotovo boste zadovoljni.

W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

ZA
Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.Mi hočemo tvoj denar
ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cedrne stebre, desk in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu nevega kanala.

Predne kupiš LUMBER, oglaš se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar!

J. W. LYONS

Nas office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES in CLINTON STS.AUSTRO-AMERICANA PARO-
BRODNA DRUŽBADirektna črta med New Yorkom in
Avstro-Ogrsko.

Nizke cene

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, vino brezplačno, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Marthia Washington.

Na ladajah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družni parobrodi na dva vijaka:

Oceania — October 1st.

Kaiser Franz Joseph I. — Oct. 11th.

Argentina — October 22nd.

Martha Washington — October 29.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & CO.

2 Wasington St., New York, N. Y.
ali na njih pooblaščenih zastopnike v
Zjed. državah in Kanadi.

Slovenski Zdravnik

(Zraven slovenske cerkve.)

Rojaki Slovenci! Obrnite se vsi, ki ste na katerikoli bolezni bolni, na SLOVENSKEGA zdravnika. Tam boste ozdravljeni popolnoma, ako je to sploh mogoče. Tisočerm naših rojakov je bilo pomagano do čvrstega in popolnega zdravja, ker se obrnili s popolnim zaupanjem do tega slavnega zdravnika. Pridite osebno ali pa pišite. Adresirajte pisma tako:

Dr. Martin J. Ivec

900 N. Chicago St., Cor. Clay,

JOLIET, ILL.

Telefona: N. W. 1012 ali Chi. 2192-L.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

National Studio

(R. PAWLOVSKI.)

515-517 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Edina slovanske fotografija v Jolietu.

Zmerne Cene. Najboljše delo.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Oba telefona 488.

The Will County

National

Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne ulegu ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.

HENRY WEBER, kasir.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

DVE PISARNI

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218 — 9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

V Chicago, Ills.:

Soba 612 — 155 North Clark Street

Telefon: Randolph 810.

Rojaki, če hočete imeti lepo očiščeno perilo pošljite ga v edino slovensko perilnico v mestu

WELLNITZ LAUNDRY

106 N. Bluff St., Joliet.

N. W. tel. 218. Chicago telefon 924.

Naše delo je izbornost. Podpirajte domačo obrt!

JOHN FUGINA

9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

SLOVENSKA GOSTILNA.

Dvorana za veselice. Ples vsako soboto in nedeljo.

Phone South Chicago 387.

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR,

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048, N. W. 770.

RAST ČLOVEŠKEGA TELESA.

Kakor rastline ima tudi človek svoje letne čase, ko najbolj, najmanj, oziroma nič ne raste. Najhitreje raste človek spomladi od aprila do junija, njegova teža se pa v tem času najmanj dvigne. Ravno nasprotno se godi od avgusta do novembra in od decembra do aprila rast popolnoma miruje. Pa tudi čez dan se kažejo tako pri otrocih kakor tudi pri odraslih, katerih razvoj je že zaključen, razlike v razmerju velikosti. Ker ima naše telo do trideset členkov (sklepov), ki so izredno raztegljivi, nam to razjasni, da je človek zjutraj, ko vstane iz postelje, nekaj višji nego zvečer. Ponoči namreč, ko ležimo, telo počiva, vretenca so razbremenjena, ker jim ni treba nositi teže telesa, ter se lahko razširjajo. Mechel pravi, da znaša razlika v telesni velikosti med jutrom in večerom 5 cm, nekateri drugi pa so mnenja, da samo 2 cm. So pa tudi zunanji vzroki, ki vplivajo na rast telesa. Tako n. pr. mraz jako zadržuje rast, kar vidimo na Japoncih in Eskimih, ki so vsi izredno nizke postave. Tudi malarija povzroča zastajanje v rasti, zlasti če se ji pridruži še nezadostno hranjenje. Dognalo se je, da je revno prebivalstvo v močvirnih pokrajinah na Sardiniji jako nizke rasti; posamezniki dosežejo največ visokost 1.35 m. Tudi razne druge bolezni vplivajo neugodno na telesno rast, istotako ženitve med sorodniki in pa velika starostna razlika med zakonci. Da je zlasti tudi alkohol sovražnik normalnega telesnega razvoja, je itak splošno znano. Sploh je telesna rast zelo odvisna od zunanjih življenjskih razmer, ki jo ne le zadržujejo, marveč tudi pospešujejo, če so ugodne. Tako n. pr. dajeta 16. in 18. pariški okraj, kjer prebivajo premožnejši prebivalci, najboljše vojaške novince. Vendar je pa najodločilnejši vpliv plemena. Tako vidimo n. pr., da so ravno v zelo mrzlih skandinavskih deželah doma velikani Evrope. Tudi Rusi, Angleži in Nemci so večinoma zelo postavni ljudje. Kar se tiče Italije, so prebivalci Piemonta, Lombardije in Benečije neprimerno večji nego južni Italijani. Lombroso pravi, da je visoko rast Benečanov pri pisati primere slovanske krvi, kakor je v mnogih krajih Romangne pripisati to gotskemu vplivu in sassarski prebivalci imajo svojo postavnost zahvaliti katalonskemu poreklu. Lombroso opozarja obenem na velik vpliv talnih razmer; tako je n. pr. na Francoskem najti v rasti najbolj zaostalo prebivalstvo v pokrajinah, ki imajo kamenita in peščena tla. Pa ne samo ljudje, marveč tudi živali so v svojem razvoju zelo podvržene posebnim krajevnim vplivom. Tako n. pr. dosežejo konji, ki v Vetlinu in Vergamu majhni ostanejo, v Milanu in Vidmu prav izdatno velikost. Arabski konj postane na Sardiniji tekom kratkih generacij majhen in glava se mu podaljša; mali južlandski voli se pa na Holandskem razvijejo v prave velikane. Splošno je pri domačih živalih opazovati, da so v goratih deželah majhne, v ravninah pa velike. Največji ljudje izven Evrope prebivajo v Novi Zelandiji in v Ognjeni deželi.

Za kratek čas.

Novi Salomon.

V neki hiši sta stanovali dve sestri, katerih 6-mesečni hčerki sta si bili za las podobni. Nekega jutra je oba otroka dekla pri kopanju zamenjala. Matere sta bile silno razburjene in vsaka je trdila, da je njen otrok pravi. Šle sta k zdravniku. Zdravnik je malo pomislil, potem pa vprašal: "Ali sta prepričane, da sta otroka tudi res zamenjani?" "Da, prav gotovo!" sta odvrnile obe naenkrat. "Potem jih še enkrat zamenjajte in naj vzame vsaka svojega."

Vspodbudno.

Gospod: "Ali sem jaz prvi človek, ki vas prosi za poljub?" Lepa gospodična: "Da, drugi so ga kar sami si vzeli!"

Večkratni kaznjenec.

"Zakaj pa policijski pes ni prijel begunca?" "Ker se že predobro poznata!"

V skrbah.

Prva stara devica: "Za Boga, ljuba prijateljica, ti jočeš, kaj ti pa je?" Druga stara devica: "Oh, tako se bojim. Zenitovanjska agentura je prišla v konkurz, jaz sem pa bila tam vpisana, in zdaj me je strah, da me bodo šli med inventar!"

Na plesu.

Soproga: "Nobenega ogledala ni tu, to je zares strašno!" Soprog: "No, saj bi ne videla nič posebnega, če bi pogledala vanj!"

Današnje gospe.

Kuharica Neža: "Pravijo, da je tvoja gospa jako izobražena?" Hišna Urška: "Oh, izobražena, pa kar se da! Če me ozmerja, moram potem ves večer iskat po slovarju, kaj mi je pravzaprav rekla."

Iz višje gospodinske šole.

Stric: "Ljudmila, to je res lepo, da obiskuješ višjo gospodinsko šolo. Ali že lahko skuhaš pristno turško kavo?" Ludmila: "Še ne. Do sedaj smo se

le učile samo o pripravljanju trdo in mehko-kuhanih jajec."

Konec venča delo.

"Zdaj te pa ni več videti z ono elegantno blondinko, tvojo zaročenko." "Zdaj se je omožila." "S kom pa, če smem vprašati?" "Z mano."

Iz Šiške.

Mežnar: "Z našega stolpa je pred tremi tedni skočila neka gospodična in se ubila."

Turist: "Tako? Pač z melanholije?" Mežnar: "Ne, iz Šiške."

Obisk zamorca.

V nekem večjem mestu povabila je gospa dež. predsednica na čajev sestanek med drugimi prijateljicami kot posebno iznenadenje tudi generalovega zamorskega strežaja.

Dokaj zadovoljno je sedel že postarani John v veseli družbi med visokimi damami.

Neka gospa ga vpraša: "Ali imate tudi vi radi otroke?"

"Sedaj ne več, ali svoječasnno sem jih v Afriki kaj rad jedel..."

Železniške nesreče.

Wooster, O., 13. nov. — Troje oseb je bilo usmrčenih in dvanajst ranjenih, ena menda smrtno, ko je vzhodnovozniški potniški vlak Pennsylvania-železnice skočil iz tira tu blizu nočoj.

Eufaula, Ala., 13. nov. — Dvanajst oseb je bilo usmrčenih in več nego sto ranjenih, nekatere od njih smrtno, danes zarana, ko je neki potniški vlak skočil iz tira in se prevrnil po nasipu. Med ranjenci so milijonar J. D. Clayton, brat kongresnika H. D. Claytona, šerif Teal in Will Teal in drugi.

Utica, N. Y., 13. nov. — Trije uslužbenci na vlaku so bili usmrčeni, večeraj, ko je hlapec iz Cartera v Roquette Lake namenjenega delavskega vlaka blizu Fairviewa zadel ob velik štor in skočil iz tira čez nasip.

Macon, Ga., 14. nov. — Chicago-jacksonvillski vlak Southern Pacific-železnice je davi pri Haxelhurstu trčil skupaj s krajevnim vlakom. Nihče ni bil ranjen.

Premogovišče v Alaski.

San Francisco, Cal., 14. nov. — Trgovinska zbornica v San Franciscu je danes naznanila, da je pravkar iz Alaske vrtniši se kapitan Nielsen od ladje "C. T. Hill" odkril dragoceno plast trdega premoga ob reki Knik v severovzhodnem kotu Cooke Inleta, ob južnem delu osrednjega obrežja Alaske. Kakor je baje dognano, ima premogovišče veliko vrednost zato, ker se da lahko obrniti v prid.

Skrivnostna eksplozija.

Trinidad, Colo., 18. nov. — Vsled dinamitne eksplozije je bila davi razdejana hiša Dominio Peffela, maršala v Piedmontu, 4 milje odtod. Peffelo, ki se je nahajal sam v hiši, je čudežno utekel poškodbi.

Pomožni šerifi označajo, ne da bi se mogli opirati na tozadevne dokaze, štrajkarje kot storilce.

Za naselitev.

Washington, D. C., 13. nov. — Nad 200.000 akrov za obdelavo sposobne zemlje v Montani, ki doslej ni bila otvorena naselitvi, ker jo je hotela vlada preiskati glede premožev vsebine, je sedaj dopuščene.

Nadaljnjih 58 milijonov akrov se v isto svrhu dopusti, bržko bodo zavezna oblastva dokončala preiskave omenjene vrste.

Zasluzena kazen.

Vsak zločin zasluži kazen. Tisti, ki prestopajo prirodne zakone z nezmerljivo telesnega gibanja in primerne počitka, so hudo kaznovani s tem, da se jim zamaši drob s pusto tvarino, katera se skisa v telesu in ga napolni s strupom ter povzroči takozvano samopijanost. Krvna moč polagoma oslabi, da postanete zlatenični, medli in razdražljivi. V takih slučajih je priporočati Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki vam popolnoma izčisti telo in povrne prebavilom njihovo pravilno delavnost. To je prav dobro zdravilo v boleznih želodca, jeter in drobja. V lekarnah. Jos. Triner, kemik-izdelovalec, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Kadarkoli potrebujete zdravila za namazanje telesa, rabite Trinerjev liniment. Poskusite ga pri revmatizmu. — Adv.

MALI OGLASI.

Kdor kaj išče za vsakokratno priobčenje po 25c.

Za zahvale, naznanila in drugo po 2 centa od vsake besede.

GODBA ZA PLESE IN VSE DRUGE zabave, zmožna grati slovenske in drugonarodne komade, najnovejša. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijski ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

PEČ SKORO NOVA ZA GRETJE za trd premog na prodaj na 1124 N. Hickory St., Joliet.

Bray-eva Lekarna

Se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene.

104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najboljše postreženi. Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo. Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Louis Wise

"MEET ME FACE TO FACE"

gostilničar

200 Jackson St.,

Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznanjam da sem kupil Mauserjev salun, kjer lahko najdete vsak čas in se okrepcate V zalogi imam najboljša vina in druge pijače.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Office hours: 9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Dr. S. Gasparovich

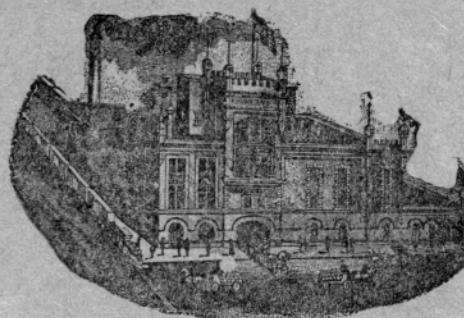
Slovenski Zobozdravnik.

Joliet National Bank Bldg. 4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

John Vidmar

1112 North Broadway JOLIET, ILL.

Kupujem in prodajam zemljišča, hiše in lote; zavarujem poslopja in pohištva proti ognju.

FRANK EISEMRAN

309 Ruby St., blizu Hickory

Prodajalna zaprta po odloku U. S. sodnije

ki uredi s upniki ko se zbere dovolj denarja da se pokrije obveznost.

Ta prodaja je nekaj izvanrednega v Jolietu.

Vrata se odpro v ponedeljek ob 9. zj. 24. nov. 1913

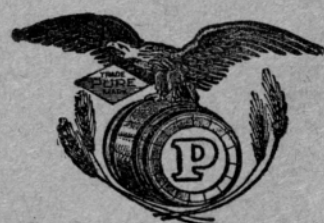
10c Ženske žepne rute Le en ducat odjemelki.....	2c	\$2.25 do \$3 moški čevlji sedaj.....	98c
10c Apron Gingham, yard.....	4 ³ / ₄ c	10c moške rute Le en ducat odjemalec.....	2c
15c Apron Gingham, yard.....	7 ¹ / ₂ c	\$3.50 Duck suknje sedaj.....	\$1.29
\$2.00 čevlji sedaj.....	98c	25c do 75c kape..... Le 3 odjemalec.....	15c
\$2 dekl. čevlji sedaj.....	98c	15c ovratniki, sedaj..... 60c ducat.....	7c
50c str. ruberji sedaj.....	29c	\$10 vrhne suknje..... Le eno odjemalec.....	\$2.75
\$1 ženski ruberji sedaj.....	59c	\$10 obleke..... Le eno odjemalec.....	\$4.75
15c nogavice sedaj.....	5c	15c črne nogavice sedaj.....	5c

Poleg tega imamo veliko zalogo oblek, čevljev in druge oprave za moške, ženske in deco, ter suhe robe, trunkov, klobukov, kap, ruberjev, dež. suknje, sweaterjev, srajc in ovratnic, itd.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača.

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.

Kadar ne morete dobiti pristnega Pain Expellerja pri svojem lekarniku, pišite na:

F. AD. RICHTER & CO.
74-18 Washington St.
NEW YORK